

Jir Ajwár Zyun-à MARKUS Ba Sig

Markus ba sig jír-à níng rag í jir àjwár á shinn Yesu Kristi ni, zyun-à í wùn Shìdun. Tarkada-à Markus ba sig níng ri tàg yi rag Yesu í mpìr-à shi sig ma gbam ùwài. Ku í mpìr ùwài. Ku shi sig ma gbam á shinn dor, ma wàuká ma wàu-à ri gbar, ma shyù. Tarkada-à Markus ba sig níng ri dinya yi jír á shinn bu mamakiká Yesu sa sig. Tarkada-à hi ri dang jír á shinn barà big wà Yesu kwonn á gbìb-à sà̀n fig bàna, ma barà big dab bàg gbam ku, ma barà ku dù nann zu kàng ma yonki.

*Jir Shìdun Zyun-à Yohanna Asàin Batisma
Dang Sig*

(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Yoh 1:19-28)

¹ Wàníng í jír-à ò̀sàn í tai Yesu Kristi, wùn Shìdun.

² Jír-à níng shi sig à̀ràg barà Ishaya mpìr-à rii dang kyann jir Shìdun ba sig rag,

“Wùn mí, má swam yag wùn aswammí zyun má kà jag wù á pyànn í ni,
jirà aku wàu kyà̀r ya wù gbìb-à wá bàg áni.

³ Mpìr zyun-à má swam yag ku níng, ku shi sig mà awúnn-à ni,

ku ri dinya mpìrká jírmí rag,

‘Aning wàu kyà̀r gbìb-à Shinn Luyí má bàg áni.

Byar-à gbìb-à gor sig níng, aning wàu lab finn yag rìg mà pyànn.’ ”

⁴ Jír-à níng Shìdun ri dang Yohanna zyun-à bi mi ri wau mpìrká òr batisma mà awúnn-à ni. Ku ri dinya mpìrká rag abig fim bu pyìr sa, ma abig wau òr batisma, jirà a Shìdun yafa ya big bu pyìrbá.

⁵ I byar-à mpìrká nìnànn nímá í bi-à á byarwá ni. Mpìrká á jànn Yahudiya ma mpìrká á finn swann Urushalima big nìnànn nímá, big bi á byar Yohanna ni. Big bi, n dang bu pyìrbá big sa sig. Yohanna wau big òr batisma á finn Ning Urdun.

⁶ Yohanna wìr sig jà zyun-à big zwàu sig ma wai rakumi. Ku sìr gbam sig agau mìrwá big wau. Bujuwá í àtìbàin ma dain.

⁷ Ku dinya mpìrká rag, “Mpìr zyun má bi ásimí ni. Mpìr-à hi kab síg mì ni. N fòr fig wà má kir wann, má finn jùr tabarwá bàna.

⁸ Bumí mì ri wau ning òr batisma ma zàpìr. Ama buwá kwá wau ning òr batisma ma Awun Shìdun.”

Yohanna Wau Yesu Òr Batisma

(*Mat 3:13—4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13; Yoh 1:31-34*)

⁹ A sai-à níng hi, Yesu dù mà Nazarat lu zyun á jànn Galili, n bi fòr á byar Yohanna. Wàníng wau ku òr batisma á Ning Urdun.

¹⁰ Barà ku ri nann zu bi mà zàpìr-à ni, í byar-à ku myàng waisháu-à í pù gàfinn-à sa hauu, Awun Shìdun wann bi àràng í àlàb áshinnwá ni.

¹¹ I byar-à big fig nài jír wann bi mà waisháu-à ni, n rag, “Wù í wùn azìmmí, pìkyinnmí ri fig àjwárwú wàni.”

¹² Gbìb fig tá bàna, Awun Shìdun zìg yag rìg ku mà awúnn-à ni.

¹³ Su dìpyànà ku shi màhàn, ku ma wi awúnnká í zyun. Shaitan màg màg fig ku jirà aku sa bu-à bibai. Yann aswamká bu Shìdun bi n myàng kwonn ma ku í zyun.

Yesu Bar Mpìr Agban Jái Big Yina Abig Shi Yann Sukàwá Big

(Mat 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Sai-à big kíg kà rìghing Yohanna mà tonn fi-à ni, Yesu dù n yag mà jànn Galili, n kyann mi ri dang jir àjwár bu Shìdun màhàn.

¹⁵ Ku dinya mpìrká rag, “Tàma-à níng su-à màg rìghing wà Shìdun má na kùrwá. Ning mpìrká, aning dà finn rìg bu pyìr sa, aning bir pìkyinn á jir àjwár bu Shìdun ni.”

¹⁶ Barà Yesu yag á nu Ayunn Galili, ku myàng mpìr pyànà ri vinn birgi á zàpìr-à hi ni, jir kai bàna big í mpìr apànn jái big. Mpìr pyànà káníng, zyun zìnnwá í Siman, ma wunzàwá zyun zìnnwá í Andarawus.

¹⁷ I byar-à Yesu dinya big rag, “Aning bàg bi mì. Barà ning ri pànn jái níng, má tàg ning barà ná pànn zìg bi rag mpìrká á byarmí ni.”

¹⁸ A byar-à níng hi gbìb fig tá bàna, big dà finn rìg birgibá níng, n bàg yag rìg ku.

¹⁹ Ku yag mà pyànn títi nímá, í byar-à ku dìg mpìr pyànà, big shi sig á finn kòrbá ni. Big ri sa samyib birgibá. Mpìr pyànà káníng, í Yakubu ma wunzàwá Yohanna. Tabá í Zabadi.

²⁰ Yesu myàng big n bar big n dang rag, abig bàg ku. Big dù dà fim rìg tabá á finn kòr-à ni, ma mpìrká ri sa swàm ma ku, n bàg Yesu.

*Yesu Dàb Gbam Mpìr Zyun-à Wàu Dab Sig
(Luk 4:31-37)*

²¹ Big yag fòr á finn swann Kafarnahum. Ayúnn Asabar Yesu yag mà tonn bìr kwonn Yahudawaká ni, mi ri tàg mpìrká jir Shìdun.

²² Mpìrká fig sig bu-à ku tàg sig níng big sa mamaki, jir kai bàna bu tàgwá shi sig ma gbam, shi fig àràg bu tàg malamká bigbá bàna.

²³ Barà ku ri tàg big jír àdòning, í byar-à mpìr zyun wàu dab sig ku, ku dù nann zu mà tonn bìr kwonn-à ni, n dinya Yesu jír big gbam n rag,

²⁴ “Yesu mpìr Nazarat, bu-à dù wù ma yi í kai rà? A bi síg jirà á gban rìg yi rà? N yi hing wù, wù í mpìr pìkyinn-à kyìkyàr zyun-à Shìdun dwim bi sig níng.”

²⁵ Yesu dinya wàu-à níng hi n rag, “A mib nuwú, á zu bi á dìr mpìr-à níng ni.”

²⁶ I byar-à wàu-à níng gbar ning dìr mpìr-à níng, n yan nài yán ngbam níamá, í wà n zu rìg á dìr mpìr-à hi ni.

²⁷ Barà mpìrká myàng bu-à Yesu sa sig níng, big bidim pár big sa mamaki n bib bar dìrbá rag, “Bu-à ku sa sig níng, í kai rà? Ku shi sig ma gbam hár ku ri dang wàuká ri wib jír wá. Jana-à níng yi myàng hing bu tàg àpyú.”

²⁸ A byar-à níng hi kinn fig su bàna, tai Yesu kyann kàng kwìb gban rìg jànn Galili.

*Yesu Dàb Gbam Mpìrká Ninànn Nímá
(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)*

29 Yesu zu á tonn bìr kwonn-à ni n yag mà lu Siman ma Andarawus. Ku ma Yakubu ma Yohanna big yag síg zyun.

30 Na wà Siman na sig dor awàu. Barà Yesu fòr màhàn àdòning, big dinya ku.

31 A byar-à níng hi, ku dù, n yag mà byar wàning ni, n pànn wàning á vù n gbar dù nann wàning á wai. Awàu-à dà finn rìg wàning. Wàning dù nann zu n sa ya big buju.

32 Barà kamzau fòr, àyúnn-à kà rìghing, í byar-à mpìrká ya bi Yesu mpìr dorká, ma mpìrká wàu dab sig big níng.

33 Mpìrká mà finn swann-à ni bidim pár bi sar sig á nu nkyun-à ni, mi ri myàng kà yag.

34 I byar-à Yesu dàb gbam mpìr dor nìnànn nímá, mpìrká dor kim kim. Ku kan zu rìg wàuká á òr mpìrká ni nìnànn nímá. Ku kan òm big rag abig dang jír bàna, jir kai bàna big yì rìghing ku.

*Yesu Dang Kyann Jir Shìdun á Jànn Galili
(Luk 4:42-44)*

35 I pyimbyau yì nímá, Yesu zu á lu-à ni n yag mà byar-à mpìr bàna màhàn, n vig Shìdun.

36 Siman ma jàuwá big dù n yag yàn kyann ku.

37 Big yag òg ku n dinya ku rag, “Mpìrká bidim pár ri bib yàn kyann wù.”

38 Ama ku dinya káníng n rag, “Ayi yag mà pyànn, ayi yag mà kauyeká shi kàng kwìb sig áyag, jirà n dinya mpìrká jir Shìdun, jir kai bàna í bu-à zìg bi sig mì.”

39 I byar-à ku dù n kyann yà zu rìg jànn Galili kó áni bidim pár. Ku ri kà tonn bìr kwonnká

bigbá mi ri dang jir Shìdun, mi ri kan zu wàu á dír mpìrká ni.

Yesu Dàb Gbam Mpìr Dor Akùnn

(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)

⁴⁰ Mpìr àkùnn zyun bi á byar Yesu ni n binn kir wann n vig ku rag, “Wà wa zìm hing, à shi sig ma gbam-à wá dàb gbam mì.”

⁴¹ Yesu fig àdòníng, ku myàng ashi wàníng, ku du yag vùwá n pànn wàníng vù á dír, n rag, “N zìm hing, á gbam á dorwú ni.”

⁴² Gbìb fig tá bàna, dor àkùnn-à í dà finn rìg-à ku, dír wá í gbam rìg-à.

⁴³ I byar-à Yesu twìb ku byur n rag, “A yag,

⁴⁴ kada á dinya mpìr bu-à ò sa sig wù níng bàna, á yag mà lu Shìdun ni, á yag tìya àgbam-à ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni dír wú, ma á ya bu màhàn, àràg barà doka Musa dang sig, jirà a mpìrká myàng barà à gbam rìghing níng.”

⁴⁵ Ama mpìr-à níng yag mi ri dang kyann jír-à hi, hár bì sa Yesu zu fig rag áyau bìr-à ni bàna. Ku í shi rìgwá á myann mà byar-à lu bàna màhàn. Mpìrká bi sig kó áni bidìm pár big ri bi á byarwá ni.

2

Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Dír wá Wu Tag Sig

(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

¹ Na su pyàna, í byar-à Yesu dù n kàng bi á Kafarnahum. Mpìrká fig ku shi sig mà lu-à ni.

² Bìr mpìrká nìnànn nímá kwonn bi á byarwá ni hár kó byar zyun shwìyí nímá dà fig á finn lu-à ni bàna, hár á pyànn nu nkyun-à ni bidim pàr. I byar-à ku dinya big jir Shìdun.

³ I byar-à mpìr yina swann ya bi ku mpìr-à dìrwá wu tàg rìghing.

⁴ Big bi myàng bìr mpìrká shi kidim rìghing gbìb-à bá kà yag á byar Yesu ni. I byar-à big zìg mpìr dor-à níng, n swann nann zu yag ku mà shinn tonn-à ni mà wai, n sa pòr pùr á byar-à Yesu shi sig, n du kà wann bi mpìr dor-à níng màhàn, ku na sig á syu-à ni.

⁵ Barà Yesu myàng mpìr káníng hi bir hing pìkyinn á byarwá ni níng, í byar-à ku dang rag, “Wùnmí, ò yafa ya rìghing wù bu pyìrwú.”

⁶ Malamká ri tàg jir Shìdun níng, káhi shi sig màhàn. Big kyab á kyinnbá ni n rag,

⁷ “Gborororo! Sáshinn mpìr-à níng ri dang àdòníng rà? Ku ri swau Shìdun. Mpìr-à má yafa ya mpìr bu pyìrwá bàna, sáí Shìdun.”

⁸ Yesu yì rìghing bu-à big ri kyab á kyinnbá ni. I byar-à ku bib big rag, “Bu-à sa níng ri kyab jír-à níng àdòníng, í jir kai rà?”

⁹ Wà ma dinya mpìr dìr wu titag-à níng rag, ‘N yafa ya rìghing wù bu pyìrwú,’ ma wà ma dang rag, ‘A dù nann zu ma á pìnn syuwú, á kyann kyonn,’ í wà áni fonn kab síg nì rà?

¹⁰ Ama má tìya ning rag mì Wùn Mpìr Jíkwìnn, ò shi sig ma gbam á dunyaru barà má yafa ya mpìr bu pyìrwá.” I byar-à ku dinya mpìr dìr wu titag-à níng rag,

11 “A dù nann zu, á pìnn syuwú ma á kàng yag mà luwú ni.”

12 Big ri myàng, big rag abig myàng níng, wàníng dù nann zu sa pyar, n pìnn syuwá mì yag rig-à. I byar-à mpìr káníng swam yan Shìdun n dang rag, “Kai, bu-à yi myàng sig níng, yi taba myàng fig swai bu-à níng bàna.” Big bidim pár, big sa gban rìg mamaki.

*Yesu Bar Lawi a Wàníng Shi Wùn Sukàwá
(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)*

13 Yesu dù á finn lu-à ni n yag jakàng mà Ayunn Galili. Ku shi sig mà nu zàpìr-à ni, í byar-à bìr mpìrká yag dìg ku màhàn. Ku ri tàg big jir Shìdun.

14 I byar-à ku dù màhàn, mi ri yag mà pyànn. Ku yag dìg mpìr azìg bàì jànn zyun shi sig mà nu swàmwá ni. Zìnn mpìr-à níng í Lawi í wùn Halfa. Yesu myàng ku n dinya ku rag, “A bàg mì.” Lawi dù n bàg ku.

15 Wàníng zìg yag ku mà luwá ni. Ku ma yann sukàwá big shi mì ri ji buju màhàn. Mpìrká ri zìg bàì jànn ma mpìr bu pyìrká, big shi sig màhàn, mì ri ji tinn. Shinnbá big nìnnànn nímá big ri bàg Yesu.

16 Barà big ri ji buju, í byar-à malamká káhi áyau Farisawaká ni myàng àdòníng, n bib yann sukàwá big rag, “Bu-à sa ku ri ji kwonn buju ma mpìr azìg bàì jànnká ma mpìr bu pyìrká í jir kai rà?”

17 Yesu fig barà big ri bib jìrbá àdòníng, í byar-à ku dinya big rag, “Mpìr-à shi sig ma gbam òr, ku ri yàn fig adàb dor bàna, sái mpìr-à òr wá ma ri wúwa, í mpìr-à ri yàn kyann adàb dor. N bi

sig á dunyaru jirà n bar mpìr bu pyìrká. N bi fig á byar mpìrká ri kyab rag big í mpìr sèsàn níng bàna.”

*Big Bib Yesu Abib á Shinn Nu Sinn
(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)*

¹⁸ Su zyun yann sukàká bu Yohanna ma Fari-sawaká ri sinn nu. I byar-à mpìrká káhi bi á byar Yesu ni, n bib ku rag, “Yann sukàká bu Yohanna ma bu Farisawaká ri sinn nu, bu-à sa yann sukàká buwú ri sinn fig nu bàna í jir kai rà?”

¹⁹ Yesu bib big rag, “Ayúnn-à mpìr zyun ma sìr ban, jàuwá big má sinn nu rà? Ai bàna. A sai-à àsàin-à zìg sig uwà-à níng ma shi sig áni, big ri sinn fig nu bàna.

²⁰ Ama àyúnn zyun ki ma zìg rìghing wunù-à níng, àyúnn-à níng hi, jàuwá big má sinn nu.

²¹ “Mpìr má zìg fig ja àpyú má kwìb bàg kwonn fig ma ja àkor bàna. Mpìr ma kwìb bàg kwonn hing ja àpyú ma ja àkor, àkor-à má ka zu rìg, má ka bai kab wàri.

²² Mpìr má wìr kà fig zàn inabi àpyú á wau àkor bàna. Wà mpìr ma wìr kà hing zàn inabi àpyú á wau àkor, zàn-à má lib ka rìg wau-à, zàn inabi-à ma wau-à bidim pár má bai rìg. Zàn inabi àpyú sái big wìr kà á wau àpyú.”

*Big Bib Yesu Jír á Shinn Swàm Ayúnn Asabar
(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)*

²³ Ayúnn su zyun í àyúnn Asabar, Yesu ma yann sukàwá big ri wam zu yag á da zyun ni. I byar-à yann sukàká gbar kab zu yìr jímyànn n zwam.

24 I byar-à mpìr Farisawaká bib Yesu rag, “Bu-à sa yann sukàwú big ri sa bu-à á dokayí ní sànn fig wà abig sa àyúnn Asabar bàna, í jir kai rà?”

25 I byar-à Yesu bib big n rag, “Asái ning jangga fig bu-à Dawuda rì sa sig bàna rà? Ku fig amor ma mpìrká ku ma káníng ri yag kyìnn í zyun.

26 Ku kà yag mà lu Shìdun ni, á sai-à Abiyata í àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, n zìg brodi-à big wib sig Shìdun ma kàhi níng, n ji n ya mpìrká buwá a káníng ji tìnn, wà zyun-à sànn fig wà abig ji bàna, sái àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng má ji í ni. Ama big ji rìghìng.”

27 I byar-à ku dinya big rag, “Shìdun mànn fìg mpìr dò shinn àyúnn Asabar bàna, ku sìn sig àyúnn-à hi dò shinn mpìr.

28 Mì Wùn Mpìr Jíkwìnn, ò shi sig ma gbam barà má dang bu-à mpìr má sa àyúnn Asabar.”

3

Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Vùwá Wu Tag Sig (Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

1 I byar-à Yesu dù n kà yag kàng mà tonn bìr kwonn-à ni. Ku yag dìg mpìr zyun vù wànníng wu tag rìghìng.

2 Mpìrká káhi shi sig màhàn, mi ri wonn myàng Yesu kó wànníng má dàb gbam mpìr dor-à níng àyúnn Asabar, jirà abig dìg gbìb-à bá dang bai ku.

3 I byar-à Yesu dang jír ma mpìr-à vù-à wu tag sig níng, n rag, “A zu bi á sar á pyànn áyág.” Mpìr-à níng í zu bi-à.

⁴ I byar-à Yesu bib mpìrká ri myàng ku níng n rag, “Bu-à doka dang sig í kai rà? Sànn sig àyúnn Asabar abig sa bu-à òsàn rà, kó bu-à bibai rà? Abig dàb wim mpìr rà, kó abig fim mpìr aku wu rà?”

Big pù fig nu bàna.

⁵ Ku myàng káníng pìkyinnwá bi wa ku jir sung gbam káníng. Ku myàng káníng ma àgùnn, í wà n dinya mpìr-à níng rag, a wàníng gbar lafinn vù wàníng. Barà wàníng gbar lafinn vù wàníng àdòníng, í nànn-à hi vù wàníng í gbam rìg-à.

⁶ I byar-à Farisawaká dù màhàn n yag dìg mpìrká bu kùr Hirudus, n su kwonn nu ma káníng jirà abig gban rìg Yesu.

Bìr Mpìrká Nìnnàn Nímá Bàg Yag Yesu

⁷ Yesu ma yann sukàwá big dù n yag mà nu ayunn-à ni. Mpìrká nìnnàn nímá bàg yag ku. Mpìrká á jànn Galili, ma mpìrká á jànn Yahudiya,

⁸ ma ká á Urushalima, ma ká á jànn Idumiya, ma ká mà Ning Urdun mà jann, ma ká mà finn swann Taya ma Sidon. Káníng bidim pár big fig tai buká ku ri sa níng, big bi á byarwá ni.

⁹ Bìr mpìrká bi kwonn shi kàng kwìb ku áni hár shi àràg bá tib gban ku atib gban. I byar-à ku dinya yann sukàwá big rag abig zìg bi kòr-à kwá kà áni.

¹⁰ Bu-à sa níng, ku dàb gbam sig mpìr nìnnàn nímá, í bu-à sa mpìr dorká yag sim mà byarwá ni, jirà abig tib vù á dìrwá ni jirà abig gban.

¹¹ Wàuká dab sig mpìrká níng, sai-à ba myàng hing ku, big ri kù wann á pyànnwá ni, mi ri yan yán, mi ri dang rag, “Wù í Wùn Shìdun.”

¹² Ama ku yan ta káníng ma gbam rag, kada abig dinya mpìrká bàna.

Yesu Shig Zu Yann Aswamwá Big Dwib Agban Pyànà

(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Yesu dù n yag mà wùn mwír zyun, ku bar mpìrká ku ri zìm káníng.

¹⁴ Ku bi shig zu mpìr dwib agban pyànà, aku káníng kyann zyun, aku swam yag káníng aswam, a káníng yag dang kyann jir Shìdun.

¹⁵ Ku ya káníng gbam abig kan zu wàu á dir mpìr.

¹⁶ Wàníng í zìnn mpìr dwib agban pyànàkà ku shig zu sig níng. Zyun zìnnwá í Siman, í wà Yesu vim bìr zìnnwá àpyú big bar ku Bitrus.

¹⁷ I byar-à mpìr pyànà, Yakubu ma wunzàwá Yohanna, big í yann Zabadi. Ku bar káníng zìnnbá Buwanarjis. Yìr zìnnbá níng, í yann shyù dìng.

¹⁸ Kádà níng í Andarawus, ma Filibus, ma Bartalamawas, ma Matiyu, ma Toma, ma Yakubu wùn Halfa, ma Tadawas, ma Siman Zaloti,

¹⁹ ma Yahuda Iskariyoti àsàin-à ya tafinn sig ku níng.

Yesu Ma Kùr Wàuká

(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Ku dù n kàng yag mà lu-à ni. Bìr mpìrká kwonn bi kàng á byarwá ni, hár sa ku ma yann sukàkà buwá dìg fig pyù barà bá ji buju bàna.

21 Barà yiwaiwá big fig àdòníng, big bi n rag bá myàng kwonn ma ku, jir kai bàna mpìrká ri dang rag, “Kwá shàr òsáng.”

22 Malamká ká bi sig mà Urushalima níng, big myàng àdòníng, n dang rag, “Wàuká ku ri zìg zu á òr mpìrká ni níng, ku òg sig gbamwá á byar Baalzabul kùr wàuká, jir kai bàna wàníng shi sig á pikyinnwá ni.”

23 I byar-à Yesu bar bi mpìr káníng n bib big rag, “Sáshinn Shaitan má kan Shaitan rà?

24 Finn jànn zyun-à ma gàfinn hing kyau pyànà, ma ri gbìb shùr, finn jànn-à hi má nonn fig bàna.

25 Finn lu-à ma gàfinn hing pyànà, finn lu-à hi má shi fig bàna.

26 Wàníng í barà shi sig áni tinn, Shaitan ma gàfinn hing pyànà ma ri gbìb shùr, kwá shi fig bàna. Gbamwá má jànn kà rìg.

27 “Walai mpìr-à má kà mà lu mpìr-à shi sig ma gbam má jwi wàníng ajwú, sái wà kwa sir gbam hing wàníng, í wà kwá kà yag má jwi bu.

28 “Mì ri dinya ning àjai, kó òrì bu pyìr-à wà áni bidim pá, ma bu-à bibaiká mpìr ri dang, Shìdun má yafa ya ku.

29 Ama mpìr-à ma dang jír àbai á shinn Awun Shìdun, Shìdun má yafa ya fig ku bàna hár kinn kinn, jir kai bàna ku sa sig bu pyìr zyun-à kinn kinn.”

30 Bu-à sa Yesu dang àdòníng, í jirà mpìrká dang rag, ku ri sa swàm ma gbam wàu.

*Na Yesu Ma Wunzàwá Big
(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)*

³¹ I byar-à na Yesu ma wunzàwá big bi n sar sig mà myann n swam kà yag aswam rag aku bi.

³² Bìr mpìrká shi kàng kwìb sig ku áni, í byar-à big dinya ku rag, “Nàwú ma wunzàwú big shi sig mà myann, big rag, á yag.”

³³ Yesu zìm n rag, “Má tiya ning mpìr zyun-à í nàmí big wunzàmí big.”

³⁴ I wà ku myàng mpìrká shi kàng kwìb sig ku áni níng n rag, “Káníng í nàmí ma wunzàmí big.

³⁵ Mpìr-à ma ri sa bu-à Shìdun ri zìm, ku í nàmí ma wunzàmí ma ajunwàmí.”

4

Tinn Jír á Shinn Mpìr-à Yag Minn Sig Za Mà Da (Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Yesu dù n yag mà nu ayunn-à ni, n shi mi ri tàg mpìrká bu màhàn. Bìr mpìrká kwonn kàng kwìb sig ku áni, big nànn kab gbam. I byar-à ku dù n kà á kòr-à ni. Ku shi sig á finn kòr-à ni, bìr mpìrká sar sig á nu gài-n-à ni.

² Ku dinya mpìr káníng jírka nìnànn nímá ma tinn jír. Ayau bu-à ku tàg big ku rag,

³ “Aning fig jírmí. Mpìr zyun yag sig mà dawá ni jirà aku minn za.

⁴ Barà ku ri minn za àdòníng, káhi ta kù wann á gbìb-à ni, ayinnbuká bi mì wun ji rìg-à.

⁵ Swaiká káhi ta kù wann sig á jànn abàn-à ni. Jànn-à yan sig á shinn abàn-à hi ni títi nímá. A byar-à níng, nonn fig bàna za-à í nga nann zu rìg-à kíni, jir kai bàna jànn-à hi zwàun fig bàna.

⁶ Barà àyúnn-à nann zu n fàn wann áni àdòníng, jíká í wim wu rìg-à, jir kai bàna adinnká kà zwàun fig bàna.

⁷ Swaiká káhi ta kù kà sig áyau sí, síká hi wài nann zu, n bim nann zu rìg á shinn zaká ni, zaká sa fig yìr bàna.

⁸ Swaiká káhi ta kù wann sig á byar jànn òsàn, nga nann zu òsàn nímá, n yim adau wàni, n sa swàb kà yìr wàni. Adau za-à hi shi sig òkwòn òkwòn nímá, sa hing yìr wàni, yìrká káhi kab dìzyun agban dwib, káhi kab dìb-sara, káhi kab dìb-swana.”

⁹ I wà ku dang rag, “Mpìr zyun-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig.”

*Yesu Dinya Big Bu-à Sa Ku Ri Dang Tinn Jír
(Mat 13:10-17; Luk 8:9-10)*

¹⁰ Sai-à Yesu dwim gàfinn òr ma bìr mpìrká, yann sukàwá dwib agban pyànà big ma mpìrká dà sig mà byarbá ni níng, big bib ku yìr jír-à ku dang sig níng.

¹¹ I byar-à ku dinya big rag, “Bigné Shìdun zìm hing aning yì yìr jìrwá á shinn barà ku na sig kùrwá ni. Ama mpìrká kádà níng, jìrwá shi ya sig big í tinn jír.

¹² Wàníng shi ya sig big àràg barà big ba sig á tarkada Shìdun ni n rag,
‘Bá myàng má myàng jakàng, ama bá myàng yì fig bàna.

Bá fig má fig jakàng, ama bá fig yì fig bàna.
Nìm ma nímá bàna, big nìm má bì á byar Shìdun,
ku nìm má yafa ya big bu pyìrbá.’ ”

Yesu Dinya Byann Big Yir Tinn Jir-à á Shinn Aminn Za

(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

¹³ I wà ku bib big rag, “To, barà ning fig yì fig yìr tinn jír-à níng bàna níng, ná sáshinn má fig yì yìr tinn jír-ká kádà rà?

¹⁴ Bu-à mpìr-à níng minn yag sig níng, shi sig àràg í jir Shìdun.

¹⁵ Swai buká kù wann sig á gbìb-à ni níng, shi sig àràg í mpìrká ma fig hing jir Shìdun, gbìb fig tá bàna, Shaitan bi mi ri zìg rìg bu-à big fig sig á pìkyinnbá ni.

¹⁶ Swai buká kù wann sig á byar abàn níng, shi sig àràg mpìrká fig sig jir Shìdun ma pìkyinn àjwár.

¹⁷ Ama big bir zwàun fig pìkyinnbá áni bàna. Bá shi nonn títi nímá, ama shwìn ma bi dìg hing big jir-à big zìg sig jir Shìdun níng, í nànn-à hi big í dà fim rìg-à gbìb-à hi kíni.

¹⁸ Swai buká kù kà sig áyau sí níng, shi sig àràg mpìrká ri fig jir Shìdun,

¹⁹ ama big ri kyab shwìn dunyaru, big ri zìm bu dunyaru, big ri sa sunu wàni. Bu káníng ri sa big, big ri dà finn jír-à big fig sig, mi ri myàng jír-à hi àràg í bu zyun bàna.

²⁰ Swai buká kù wann sig á jànn-à òsàn níng, big shi sig àràg í mpìrká ri fig jir Shìdun, mi ri zìg ma kyinn òzyun, mi ri sa swàm ma kàhi. Big shi sig àràg í swai buká ri sa yìr, káhi yìr dìzyun agban dwib, káhi yìr dìb-sara, káhi yìr dìb-swana.”

Tinn Jír á Shinn Pitila
(Luk 8:16-18)

²¹ Yesu dinya big tinn jír zyun n rag, “Mpìr ma mònn bàg hing pitila kwá bir dim kwài áni rà, kó kwá sinn kà á mìr buná rà? Kwá sinn á shinn bu jirà mpìrká abig myàng àyarwá rà, kó bàna rà?”

²² Bu-à ba tàmm sig bidim pár, bá zìg zu bi rìg á myann, bu-à ba bir dim sig bidim pár, bá pù fim rìg bu-à hi.

²³ Mpìr-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig.”

²⁴ Ku dinya big rag, “Aning fig jírmí. Tasa-à ning màg ya sig mpìr áni, í tasa-à bá màg ya ning áni tinn. Má kab wà ning màg ya sig mpìr.

²⁵ Mpìr zyun-à ma shi ma bu, bá ya swàb kà ya ku. Mpìr zyun-à ma bàna ma kàhi, kó wà títi-à ku shi sig ma kàhi níng, bá zìg rìg á vùwá ni.”

Tinn Jír á Shinn Barà Yìr Bu Ri Wài Nann Zu

²⁶ Yesu dinya big rag “Kùr Shìdun shi sig àràg barà mpìr ri minn yìr bu mà da.

²⁷ Fi-à ma sùr, ku na, byar-à ma kyàr ku dù nann zu, hár à myàng wà yìr za-à níng ma nga nann zu hár ma wài hing. Mpìr-à minn sig níng ri yì fig barà ri sa mi ri wài áni bàna.

²⁸ Jànn-à ma shinnwá í àsàin-à ri sa wài. Wà jijag í swai, í wà bi yim, í wà n bi sa yìr.

²⁹ Ayúnn-à za-à ma byann hing í wà kwá zìg kwìnn má gib, jir kai bàna sai-à kwá gib áni fòr rìghing. Wàníng í barà kùr Shìdun shi sig áni.”

*Mpìrká Ri Bàg Shìdun Ri Swàb Kà Aràg Barà
Yìr Masita Ri Wài Níng*

(Mat 13:31-32, 34; Luk 13:18-19)

³⁰ Yesu dang rag, “Má mam kùr Shìdun ma kai rà? Má dinya ning barà kùr Shìdun shi sig áni.

³¹ Kùr Shìdun shi sig àràng í yìr masita, yìr bu-à zwau kab sig kádà, wà big ri minn á jìnn ni.

³² Mpìr zyun yag minn sig mà dawá ni, bu-à ku minn sig níng wài, n yab ayabwá wài kab jì buká kádà ìni, ayinnbuká bi sa lubá áni.”

³³ Yesu dinya big jir Shìdun ma tinn jír nìnànn nímá àràng káníng, barà bá fig yì.

³⁴ Ku ri dinya fig big bu zyun átai bàna, sái ma tinn jír. Ama wà ku ma yann sukàwá big ma mpyànn, ku ri dinya kyàr káníng.

Yesu Kan Dim Wàu Shyù

(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵ Ayúnn-à níng hi àkamzau, ku dinya yann sukàwá big rag, “Ayi pìm zu yag ning mà jann.”

³⁶ Big fim bìr mpìrká mà sim, ku shi sig á kòr-à ni, big kà á kòr-à ni, n zìg yag rìg ku. Kòrká kádà shi sig màhàn tinn.

³⁷ I byar-à wàu shyù dù bi ùwài nímá, afag zàpìr ri wìr kà mà yau kòr-à ni. Kòr-à ri zìm aku sib kà wann rìg.

³⁸ Yesu na sig á mìr kòr-à ni mà sim. Ku na sìnn sig shinnwá á bu-à big ri na sìnn shinn áni. I byar-à yann sukàwá big bar finn zir ku n dinya ku rag, “Malam, yá wa wu á zàpìr-à ni, á fala fig yi bàna rà?”

³⁹ I byar-à ku finn zir n yan ta wàu-à ri gbar níng hí, n dinya zàpìr-à hí rag, “A shi kim.” I

byar-à wàu-à í na tag wann rìg-à. Byar-à í shi rìg-à yirr.

⁴⁰ Ku bib yann sukàwá big rag, “Bu-à sa ning ri shàr zinn àdòníng í jir kai rà? Hár tàma-à níng, ning bàna ma pìkyinn bir rà?”

⁴¹ I byar-à big shàr rìg zinn wàni, big bib bar dìrbá n rag, “Mpìr-à níng í ni rà? Hár wàu ma zàpìr ri wib ku.”

5

Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Wàu Dab Sig (Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Yesu ma yann sukàwá big zu yag mà agunn vù ayunn-à ni mà jann, mà jànn Garasinawa.

² Barà Yesu zu á kòr-à ni àdòníng, mpìr-à wàu dab sig ku níng dù mà byar amirká ni, n bi á byarwá ni.

³ Mpìr-à níng hi ri shi kyann mà byar amirká ni, walai mpìr-à má sìn sar ku, kó ma sarka.

⁴ Big ri sìn bab kyann ku ma sarka, vùwá ma barwá. Ama ku ri gbar gib sarka. Walai mpìr-à shi sig ma gbam-à kwá pànn sar mpìr-à níng hi, jir kai bàna mpìr-à níng hi shi sig ma gbam wàni.

⁵ Fi ma àyúnn, ku ri shi mà yau amirká ni, kwonn ma mwírká tinn. Ku ri yan kyann yán, ku ri gbar fan pòr dìrwá ma abàn.

⁶ Barà ku myàng yag Yesu pyunn ninonn níamá àdòníng, ku dù bi sa báb, n bìnn kir wann á pyànn wàníng ni, n wib wàníng.

7 Ku gbam nài gbam n rag, “Bu-à du wù ma mì í kai, Yesu Wùn Shìdun? Mì ri vig wù á zìnn Shìdun ni, kada á ya mì shwìn bàna.”

8 Bu-à sa ku vig Yesu àdòníng, í jirà wàníng dinya rìghing ku rag, “Wù wàu-à níng, á zu bi á òr mpìr-à níng ni.”

9 I byar-à Yesu bib ku rag, “Zìnnwú í kai rà?”

Ku dang rag, “Zìnnmí í Bìr, jir kai bàna yi nànn hing.”

10 I byar-à ku vig Yesu vig vig rag, kada a wàníng kan zu big á jànn-à ni bàna.

11 Mà agunn-à níng hi ni, zyùká nìnnàn nímá ri yàn ji buju mà adìr mwír-à ni màhàn.

12 Wàuká vig Yesu n rag, “A tìr yag yi mà yau zyùká ni, á fim yi ayi kà mà òrwbá ni.”

13 Ku ya big pyù-à, í byar-à wàuká zu bi rìg, n yag kà rìg á òr zyùká ni. Bìr zyùká hi yag hìng òrwbá. Big shàr wann kà yag mà nu gài zàpìr-à ni, mì wa wu vinn rìg-à.

14 Mpìrká ri kan kyann zyùká níng, shàr yag rìg n yag dinya mpìrká mà finn swann-à ni, mà ká mà kauyeká ni. Mpìrká yag jirà abig myàng bu-à sa sig níng.

15 Big bi á byar Yesu ni, n myàng mpìr-à bìr wàuká shi sig á òrwbá ni níng, ku shi sig màhàn, n wìr kà rìghing jà, n shi sig kyinnwá òrwbá nímá, í byar-à zìnn pànn rìg bìr mpìrká.

16 Mpìrká ká myàng sig bu-à sa sig níng, big dinya bìr mpìrká barà Yesu òrwbá gbam sig mpìr-à wàuká òrwbá sig ku níng áni, n dinya mpìrká jir zyùká tinn.

17 I byar-à big kà mi ri vig Yesu rag, aku fim jànnbá.

18 Barà ku ri kà á kòr-à ni àdòning mpìr-à wàuká dab sig níng, vig ku rag aku ma wàning yag zyun.

19 Ama Yesu zìm fig bàna, n dinya ku rag, “A kàng yag mà lu-à ni, á dinya mpìrká buwú bu-à Shinn Luwú sa ya sig wù, kwonn ma barà ku myàng sig ashiwú.”

20 I byar-à mpìr-à níng dù n yag mà jànn Dikapolis, mi ri dinya mpìrká bu-à Yesu sa ya sig ku. Mpìrká bidim pár fig jírwa n sa mamaki.

Yesu Dàb Wìm Ki n Dàb Gbam Uwà Zyun Dor Wàjì

(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

21 Yesu kà á kòr-à ni n zu kàng yag mà agunn vù-à ni mà jann, bìr mpìrká kwonn kàng kwìb sig ku áni mà nu zàpìr-à ni.

22 Mpìr zyun áyau àgbamká mà tonn bìr kwonn-à ni zìnnwá í Yayirus, barà ku myàng Yesu àdòning, ku binn kir wann á pyànn wàning ni,

23 n vig wàning vig vig n rag, “Wùn uwàmí títi níma nyàan wu, wúshèní, á bi ma á tib ku vù á òr jirà aku gbam, ma aku shi wìm zu.”

24 I byar-à Yesu ma mpìr-à níng dù n yag. Bìr mpìrká bàg yag ku wàni, big ri tib ku.

25 Uwà zyun shi sig áni, àsà wàjì ri sa shi ku hár ji dwib agban pyàna.

26 Ku wa shwìn wàni á vù mpìrká shi sig ma gantí, ku gban vinn rìg bu-à á vùwá ni, ama sa ma fig bàna, mi ri swàb kà yág mà pyànn.

27 Ku fig rìghing tai Yesu, í byar-à ku yag áyau bìr-à ni ásim Yesu ni, n tib jà wàníng.

28 Ku dang mà kyinnwá ni rag, “Kó ma tib hing íri jàwá, má gbam rìg.”

29 Ku tib vùwá á jà Yesu ni, gbìb fig tá bàna, àsà-à ri sa shi ku níng, í gib rig-à. Ku fig rag gbam òrúwá.

30 Yesu yì rìghing rag gbam zu hing á òrúwá ni, gbìb fig tá bàna, ku vim bìr áyau bìr-à ni n bib rag, “Mpìr-à tib jàmí í ni rà?”

31 Yann sukàwá big rag, “A myàng hing barà bìr mpìrká kwonn kàng kwìb sig wù áni mi ri tib wù. Bu-à sa wù ri bib rag mpìr-à tib wù í ni rà níng, í jir kai rà?”

32 Ama í barà Yesu ri zìm aku myàng mpìr-à tib sig ku níng.

33 Uwà-à níng yì rìghing barà òrúwá gbam rìghing níng, í byar-à azyúnn sa rìg ku, òrúwá zwab rìg. Ku bìnn kir wann á pyànn wàníng ni, n dinya wàníng bu-à sa sig ku.

34 I byar-à Yesu dinya uwà-à níng rag, “Wùnmí, pìkyinn birwú à bir sig á byarmí ni níng, dàb gbam rìghing wù, á yag fòr ítau, ma á gbam rìg á dorwú ni.”

35 Barà ku ri dang jír àdòníng í byar-à mpìrká káhi bi mà lu Yayirus àgbam á tonn bir kwonn-à ni, n dang rag, “Wùnwú wu rìghing, bu-à sa wù ri sa shi rag malam í jir kai rà?”

36 Yesu gang fig sung á jírba ni bàna, n dinya Yayirus rag, “A gib kyinn bàna, á bir pìkyinn.”

37 Ku zìm fig a mpìr zyun bàg yag ku bàna, sái Bitrus ma Yakubu ma Yohanna wunzà Yakubu.

³⁸ Barà big yag fòr mà lu Yayirus ni, Yesu myàng bìr mpìrká ri kig nài ki ma nài yán wàni.

³⁹ Ku kà yag mà yau n rag, “Bu-à sa níng ri yan yán mi ri kig nài ki níng, í jír kai rà? Wùn-à níng wu fig bàna. Ku ri na aná.”

⁴⁰ I byar-à big jwann ku jonn yawari. Ku rag abig zu yag rìg mà myann. Ku zìg ta wùn-à ma na wùn-à, ma yann sukàwá big, ká shi sig ma ku màhàn, n kà yag mà byar-à wùn-à shi sig.

⁴¹ Ku pànn wàníng á vù-à ni n dang rag, “Talita kumi.” Yìr jír-à níng, í “Wùnshái-à níng, á dù nann zu.”

⁴² Gbìb fig tá bàna, wùn-à níng í wìm kàng rìg-à ma yonki, n dù nann zu n kyann kyonn. Jiwá dwib agban pyàna. I byar-à bìr mpìrká sa mamaki wàni.

⁴³ Ku twìb big byur rag, kada a mpìr fig tai-à níng bàna. I wà ku dinya big rag, abig ya wùn-à buju a wàníng ji.

6

Mpìrká Mà Jànnwá Ni Mà Nazarat Ngàng Ku (Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

¹ Yesu dù mà byar-à níng hi n kàng yag mà finn swannwá ni, yann sukàwá big bàg yag ku.

² Ayúnn Asabar ku ri tàg mpìrká bu mà tonn bìr kwonn-à ni. Mpìrká fig sig jír wá níng, big sa mamaki n dang rag, “Mpìr-à níng dìg sig yar-à níng áni rà? Aníng myàng barà ku ri sa bu mamaki kim kim.

³ Wàníng í kapinnta zyun-à í wùn Maryamu níng bàna rà? Wunzàwá big í Yakubu ma Yosi

ma Yahuda ma Siman bàna rà? Wàníng í zyun-à ajunwàwá big shi sig ma yi níng bàna rà?" I byar-à big ngàng ku.

⁴ Yesu dinya big rag, "Big ri wib wùn aswam Shìdun kó áni bidìm pá, ama mpìrká á jànnwá ni, ma yiwaiká buwá ma mpìrká á luwá ni big ri ngàng ku, big ri wib fig ku bàna."

⁵ Ku sa sar fig bu mamaki màhàn bàna, sái íri wà ku tib wann mpìr dorká vù á dír-à ni n dàb gham big, big nànn fig bàna.

⁶ Ku sa mamaki wàni, jir kai bàna big bir fig pìkyinn á byarwá ni bàna.

Yesu Swam Yag Yann Sukàwá Big Dwib Agban Pyànà

(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)

I byar-à Yesu yag mà kauyeká shi kàng kwìb sig màhàn níng, mì ri tàg mpìrká jir Shìdun.

⁷ Ku bar kwonn bi yann sukàwá big dwib agban pyànà, n swam yag big pyànà pyànà, n ya big gham abig kan zu wàu á dír mpìrká ni.

⁸ Ku dinya big rag abig zìg bu zyun á kyonnbá ni bàna, sái íri tun. Abig zìg buju bàna, abig zìg lúr bàna, abig zìg bàì bàna.

⁹ Abig pag tab, ama abig wìr bàg kwonn jà pyànà bàna.

¹⁰ Ku dinya big rag, "Lu-à na kà bidìm pá, aning shi màhàn, hár àyúnn-à na dù á kauye-à hi ni.

¹¹ Mpìrká ma shà fig ning, ma zìm fig jírná bàna, aning fim lu-à hi, aning pìm kyàr rìg àzwìmká á barná ni, wàníng tàg sig rag big ngàng sig jir Shìdun."

¹² I byar-à yann sukàwá big dù n yag, n dinya mpìrká rag a káníng fim bu pyìr sa, abig kàng bi á byar Shìdun.

¹³ Big kan zu wàuká nìnànn nímá á òr mpìrká ni. Big pàb byìr á òr mpìr dorká ni nìnànn nímá, n dàb gbam káníng.

Barà Big Gban Yohanna Asàin-à Ri Wau Mpìrká Òr Batisma

(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)

¹⁴ Kùr Hirudus fig rìghing tai á shinn buká ri sa níng ni, jir kai bàna mpìrká fig rìghing tai Yesu kó áni bidìm pàr. Mpìrká káhi dang rag, “I Yohanna àsàin-à rìi wau mpìrká òr batisma níng, dù nann zu kàng síg nì. I bu-à sa ku òg sig gbam, mi ri sa bu mamaki káníng.”

¹⁵ Mpìrká káhi dang rag, “Ku í Iliya.”

Káhi dang rag, “Ku í wùn aswam Shìdun àròg yann aswamká bu Shìdun ká rì níng.”

¹⁶ Barà Hirudus fig tai á shinn Yesu ni, ku dang rag Yesu í Yohanna, wà ku gib kìm sig shinn wàníng níng, wàníng dù nann zu kàng síg nì ma yonki.

¹⁷ Hirudus swam yag rìghing aswam rag abig pànn Yohanna abig sir ku ma abig ta kà ku á tonn fi-à ni. Hirudus sa sig àdòníng á jir shinn Hirudiyas wà shunwòwá Filibus ku zìg sig níng.

¹⁸ Bu-à sa níng, Yohanna rì dinya kyann Hirudus rag, “Barà à zìg sig wà shunwòwú níng, sànn fig bàna.”

¹⁹ I byar-à hi, Hirudiyas pànn Yohanna á kyinn, mi ri zìm aku gban rìg wàníng. Ama ku òg fig pyù bàna,

20 jir kai bàna kùr Hirudus ri shàr zinn Yohanna. Ku yì hing wàníng í mpìr sísàn, í mpìr Shìdun. Ku fim wàníng ítau. Ku ri zìm aku fig jir Yohanna, kó barà bu-à Yohanna ri dinya ku ri wa ku níng.

21 Hirudiyas dìg sig pyù-à kwá gban Yohanna áni á sai-à Hirudus sa buki wà ku kyab pànn àyúnn-à big mà sig ku áni. Ku bar kwonn bi àgbam swàmwá big ma àgbamká bu sojaká ma àgbam mpìrká á jànn Galilì, n sa ya káníng buki.

22 A byar-à hi wùn uwà Hirudiyas kà bi n gbìb jau. Jau-à ku gbìb sig níng, jwar ya hing kùr Hirudus ma kyìnnká buwá. I wà ku dinya wùn uwà-à hi rag, “Bu-à wù ma ri zìm bidìm pàr, á dinya mì, má ya wù.”

23 Ku tung ki rag, kó wàníng ma zìm agunn jànnwá vù zyun, kwá ya rìg wàníng.

24 I byar-à wùn uwà-à níng yag dìg nàwá n bib nàwá rag, aku vig kai rà?

Nàwá dinya ku rag aku dang rag ku ri zìm shinn Yohanna àsàin-à ri wau mpìrká òr batisma.

25 I byar-à hi ku kàng bi kìnì, n dinya kùr-à rag, ku ri zìm a wàníng ya ku shinn Yohanna àsàin-à ri wau mpìrká òr batisma, tàma tàma-à níng á tasa.

26 Barà Hirudus fig àdòníng, òr wá í wu tag rìg-à. Ku kyab barà ku nìm tung sig ki á pyànn kyìnnká buwá ni níng, bai wà kwá ngìngàng.

27 I byar-à ku swam yag soja asar gadi zyun, a wàníng yag zìg bi shinn Yohanna. Wàníng yag mà tonn fi-à nì, n yag gib kìm shinn Yohanna,

28 n zìg bi á tasa-à ni, n ya wùn uwà-à níng. Wùn uwà-à níng zìg n ya yag nàwá.

29 Barà yann sukàkà bu Yohanna fig tai big gban rìghing ku níng, sái big bi zìg dirwá n jì kà wann rìg á shar amir-à ni.

Yesu Ya Mpir Dubu Swana Buju
(*Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Yoh 6:1-14*)

30 Yann aswamká bu Yesu kàng bi n dinya ku bu-à big yag sa sig, ma bu-à big tàg sig.

31 Barà big ri dinya ku bu-à big yag sa sig, mpìrká nìnànn nímá ri bi á byarwá ni, káhi ri kàng yag. Hár Yesu ma yann sukàwá big dìg fig pyù barà bá ji buju bàna. I byar-à Yesu dinya yann sukàwá big rag, “Aning bi, ayi yag shi mà byar-à mpir bàna màhàn, jirà aning dìg pyù-à ná shi ngàng awun.”

32 I byar-à big dù n kà á kòr-à ni, mì yag rìg-à mà byar-à mpir bàna màhàn.

33 Barà mpìrká nìnànn nímá myàng àdòníng, big yì rìghing wà í Yesu ma yann sukàwá big, big dù á lubá ni, n shàr shàu ma bar, n yag fòr jag rìg mà byar-à Yesu ri yag níng.

34 Barà Yesu fòr yag n zu á kòr-à ni àdòníng, ku myàng bìr mpìrká kwonn shi sig nìnànn nímá. Ku myàng káníng shi sig àràg àdùnká bàna ma anu. Ku myàng ashi káníng. I byar-à ku kà mi ri tàg káníng bu nìnànn nímá.

35 Barà kamzau fòr àdòníng, sai yann sukàwá big bi á byarwá ni n rag, “Byar-à níng í awúnn, kamzau sa rìghing.

³⁶ A dwim mpìr káníng abig yag mà daká ni ma kauyeká shí yàr sig áyág, àjirà abig wann ya shinnbá buju.”

³⁷ I byar-à Yesu dinya yann sukàkà big n rag, “Ning ma shinn ná aning ya big buju abig ji.”

I byar-à big bib ku n rag, “Wù ri zìm ayi yag wann bi brodi bu dinari dari pyànà, jirà ayi ya big abig ji rà?”

³⁸ I byar-à Yesu bib big n rag, “Ning shi sig ma brodi píná rà? Aning yag myàng.”

Big yag myàng, n dinya ku rag, “Brodi swana ma jái pyànà.”

³⁹ I byar-à Yesu dinya yann sukàwá big rag á káníng dinya mpìrká abig shi wann kyau kyau á shinn byann-à ni.

⁴⁰ Mpìrká shi wann á jinn ni, kyauká káhi dib-swana, kyauká káhi dìpyànà agban dwib.

⁴¹ Ku zìg brodi akunn swana ma jái akunn pyànà, n myàng yag zuwá mà wai, n sa ya Shìdun í soko. I wà ku ngir gàfinn brodi awín awín, n ya yann sukàwá big, abig gàfinn ya bìr mpìr káníng. I wà ku ngir gàfinn jái àkunn pyànà káníng n ya big bidìm pàr.

⁴² Bìr mpìr káníng jì hár n jì mònn rìg finnbá.

⁴³ Yann sukàwá big wun kwonn brodi-à ma jái-à dà sig níng, mònn gágsàg dwib agban pyànà.

⁴⁴ Ayau mpìrká jì sig brodi-à níng, íri wunùká big fòr hing mpìr dubu swana.

*Yesu Kyann Kyonn á Shinn Zàpìr-à Ni
(Mat 14:22-23; Yoh 6:15-21)*

⁴⁵ Gbìb fig tá bàna, Yesu dinya yann sukàkà buwá big abig kà á kòr-à ni, abig yag jag ku

mà agunn vù-à ni mà jann mà Batsaida, sai wà kwa dwim gáfinn hing òr ma bìr mpìr káníng mpyim, í wà kwá yág ni.

⁴⁶ Barà ku dwim gáfinn òr ma big àdòníng, ku nann yag mà mwír-à ni, n vig Shìdun.

⁴⁷ Barà bu-à bìr rìghing àdòníng, kòr-à shi sig áyau zàpìr-à ni. Yesu shi sig á myann ku áwinwá ni.

⁴⁸ I byar-à ku myàng yag yann sukàkà buwá big rì sa shwìn ma kòr ya, wàu-à rì gbar kàng yag big mà sim. Ku shi shi, í pinnpàin, ku dù n yag mà byar káníng ni. Ku rì kyann á shinn zàpìr-à ni. Ku yag nyàan káníng wam zu.

⁴⁹ Ama barà big myàng ku rì bi àdòníng, big wà sig rag í wàu. I byar-à big yan yán.

⁵⁰ Big bidim pár big myàng ku pìkyinnbá gib rìghing.

I byar-à ku dinya big rag a pìkyinnbá na tag wann. Ku dinya big rag, “Aning tib wann pìkyinn ná, í mì ò bi síg ò, kada aning shàr zinn bàna.”

⁵¹ I wà ku bi kà á kòr-à ni á byarbá ni, sái wàu-à í sar rìg-à. Big sa mamaki ùwài nímá,

⁵² jir kai bàna barà ku ya mpìr nìnànn nímá brodi níng, big yì fig yìr-à bàna. Big í mpìr sung gbam big.

*Yesu Dàb Gbam Mpìr Dorká Mà Janisarata
(Mat 14:34-36)*

⁵³ Big pìm zu yag rìg mà jann. Big yag fòr rìg á jànn Janisarata, n sìn gbam rìg kòr-à á nu zàpìr-à ni.

⁵⁴ Barà big zu á kòr-à ni àdòníng, mpìrká myàng yì rag í Yesu.

⁵⁵ Barà big myàng í Yesu níng, big shàr kàng yag mà lubá ni, n kà hing mpìr dorká swann bi á buná-à káníng na sig áni, n zìg bi káníng á byar-à ba fig Yesu ma shi sig màhàn.

⁵⁶ Byar-à kwa yag bidim pár, kó mà kauye, kó mà finn swann, kó mà da, mpìrká ri swann zìg yag mpìr dorká mà fír-à ni. Big vig ku n rag aku fim mpìr dorká á káníng pànn íri nu jàwá. Ká zyun-à pànn sig nu jàwá níng, big gbam rìghing.

7

Sù Bu Agbamká (*Mat 15:1-9*)

¹ Mpìr Farisawaká bi á byar Yesu ni kwonn ma malamká ká bi sig mà Urushalima.

² Big myàng yann sukàwá big káhi ri ji buju ma vù jín, káníng bàg fig sù bu àgbamká n tu fig ma zàpìr mpyim bàna.

³ Farisawaká ma Yahudawaká kádà níng ri bàg sù bu yàkúbá. Big ri ji fig buju átai bàna, sai wà ba tu hing vùbá àràg barà shi sig á sùbá ni.

⁴ Bu-à ba dìg mà kasuwa-à ni, big ri ji fig bàna, sai wa ba tu hing vùbá. Big shi sig ma gbìbká big ri sinn sùbá áni kim kim, àràg kwài tu, ma par tu, ma tasa tu.

⁵ I byar-à Farisawaká ma malamká bib ku rag, “Bu-à sa yann sukàwú big ngàng wà bá wib jír bu-à yàkúyí big rì dang sig í jir kai rà? Bu-à sa big ri tu fig vùbá mpyim jirà abig ji buju í ni bàna níng í jir kai rà?”

⁶ Yesu dinya big rag, “Ning í mpìrká ri dang jír nu pyànà. Jír-à Ishaya rì ba sig á shinn ná ni níng, í àjai. Ku ba sig jír Shìdun rag, ‘Mpìrká tàma-à níng ri wib mì ma nu átai. Ama big bir fig pìkyinn á byarmí ni bàna.

⁷ Big ri wib mì ma nu átai, big ri tàg sù bu àgbamká bigbá rì, mi ri sa shi rag í dokamí.’

⁸ “Ning sinn kann rìghing jir Shìdun agang, mi ri bàg bu-à mpìrká ri tàg ning.”

⁹ I byar-à ku dinya big rag, “Ning sa yì hing barà ná ngàng doka Shìdun jirà aning pànn sù bu yàkúná big.

¹⁰ Musa dang rag mpìr aku wib tawá ma nàwá, mpìr-à ma swau tawá kó nàwá abig gban rìg mpìr-à hi.

¹¹ Ama bigné ning ri tàg fig mpìrká àdòníng bàna. Bigné ning ri dang rag wà mpìr-à ma shi sig ma bu-à kwá sa shang tawá ma nàwá áni, ama kwa ya fig káníng bàna, ma dang hing rag, wàníng í kurban wato í bu Shìdun, í nànn-à hi.

¹² Wà ning ma ri tàg big àdòníng, ning ri kan dim mpìr rag aku sa shang tawá ma nàwá bàna.

¹³ To, barà ning ri sa àdòníng, í barà ning ri sinn kàng jir Shìdun àràg í bu zyun bàna, jirà aning bàg sù bu yàkúná. Ning ri sa buká kádà nìnànn nímá àdòníng.”

*Buká Ri Sa Bai Mpìr
(Mat 15:10-20)*

¹⁴ Yesu bar bi jakàng mpìrká n dinya big rag, “Ning bidim pár aning gang sung, ma aning fig byann jírmí.

15 Walai bu-à mpìr má ji zyun-à má sìnn kàng ku jín, sái bu-à ma zu bí á nu mpìr, í bu-à má sìnn kàng ku jín. [

16 Mpìr-à ma shi sig ma sung-à kwá fig aku fig.]”

17 Barà ku dù n kà yag mà lu-à ni, yann sukàkà buwá bi bib ku yìr jír-à hi.

18 I wà ku bib big rag, “Asái ning má ning fig yì byann fig bàna rà? Bu-à mpìr má ji má sìnn kàng fig ku mpìr bibai bàna,

19 jir kai bàna bu-à ri kà á finn mpìr ri kà fig á kyinnwá ni bàna. Ama ri kà á finn wá ni, mi ri zu kàng á òr wá ni.” Wàníng Yesu ri tiya mpìrká rag kó buju-à wà áni bidim pár sànn hìng wà jì ji.

20 I wà ku dang rag, “Bu-à ri zu bi á kyinn mpìr, í bu-à ri sìnn kàng mpìr jín,

21 jir kai bàna pikyinn í bu-à mpìr ri kyab bu-à bibai áni, àràng àyái sa, ajwú jwi, ki gban,

22 sunu, akyib, mpìr tonn gban, ma wà mpìr ma ri pànn fig shinn bàna, bu wim, mpìr zinn swau, shinn gbar dù, bu àning sa.

23 Bu bibai káníng bidim pár ri zu bi á kyinn mpìr, mì ri sìnn ku jín.”

*Uwà Zyun Bir Pikyinn á Byar Yesu
(Mat 15:21-28)*

24 Yesu dù á byar-à hi n yag mà jànn Taya ma Sidon. Ku yag shi á lu zyun ni, n zìm fig a kó ni yì wà ku shi sig màhàn bàna. Ama ku wù jànn sar fig shinnwá bàna.

25 Uwà zyun shi sig áni, wàu dab sig wùn uwàwá, ku fig tai Yesu, n bi bìnn kir wann á pyànn wàníng ni.

26 Uwà-à níng hi ku í mpìr Helena, big mà sig ku mà Surofinikiya. Ku vig Yesu rag a wàníng kan zu ya ku wàu-à níng á dir wùnwá ni.

27 I byar-à Yesu dinya ku rag, “Yanká abig ji mònñ ma mpyim, sàñ fig wà abig zìg buju yanká abig ya báí bàna.”

28 I byar-à uwà-à níng rag, “Jírwú àjai, Shinn Lumí, ama báiká ri ji buju-à yanká ma ji dà sig.”

29 Ku dinya uwà-à níng rag, “Barà à dang hing àdòníng á yag kyonnwú. Wàu-à dà fim rìghing wùnwú.”

30 Uwà-à níng yag mà lu-à ni, n yag dìg wùnwá na sig á buná-à ni, wàu-à dà fim rìghing wàníng.

Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Sungwá í Akúnn Anamwá í Asír

31 Yesu kàng bi mà jànn Taya n wam zu mà Sidon, n yag mà Ayunn Galili n yag mà jànn Dikapolis.

32 Mpìrká káhi swann ya bi ku mpìr sung àkúnn. Bai wà wàníng má dang jír, í byar-à big vig ku rag aku tib vùwá á dir mpìr-à níng hi ni.

33 Ku zìg zu wunù-à níng hi áyau bìr mpìrká ni, n zìg kann wàníng agang n du kà pwai vùwá á sung wàníng ni, n tu sháng, n pànn anam wàníng.

34 I byar-à Yesu myàng nann yag zuwá mà wai n tim atim òzwàun nímá, n dinya wunù-à níng hi rag, “Efata.” Yir jír-à níng í “Sungwú aku pù fim.”

35 Gbìb fig ta bàna, sung wunù-à níng í pù fim rìg-à, ku kà mi ri dang rag jír kyìkyàr nímá.

³⁶ I byar-à Yesu twìb big byur rag kada abig dinya mpìr zyun bàna, ama bidìm pàr big yag dinya rìg mpìrká nìnànn nímá jír-à hi.

³⁷ Mpìrká fig sig jír-à níng, big bidìm pàr big sa mamaki. Big dang rag, “Mpìr-à níng sa yì hing kó kai bidìm pàr wàni, hár ku ri dàb gbam mpìr sung àkúnn a wàníng fig jír. Ku ri dàb gbam anam àsír a wàníng dang jír.”

8

Yesu Ya Mpìr Dubu Yina Buju (Mat 15:32-39)

¹ A suká bó ni, bìr mpìrká kwonn jakàng, big dìg fig bu-à bá ji bàna. I byar-à ku bar kwonn yann sukàwá big n dinya big rag,

² “Mì ri myàng ashi bìr mpìr káníng, jir kai bàna subá sara big shi sig á byarmí ni, big dìg fig bu-à bá ji bàna.

³ Wà ma dwim hing big rag abig kàng yag mà lu-à ni, bá kù ànù á gbìb-à ni, jir kai bàna mpìrká káhi áyaubá ni bi sig byar pyunn ninonn.”

⁴ I byar-à yann sukàwá big bib ku rag, “Yá dìg bi buju-à yá ya bìr mpìr káníng awúnn-à níng ni áni rà?”

⁵ I byar-à ku bib káníng rag, “Ning shi sig ma brodi àkunn píná rà?”

Big dang rag, “Sùmpyànn.”

⁶ Ku dinya bìr mpìrká rag abig shi wann á jinn ni, ku zìg brodi àkunn sùmpyànn-à níng hi, n sa Shìdun ísoko, n ngir gáfinn awín awín, n ya yann sukàwá big a káníng ya bìr mpìrká, káníng zìg n ya bìr mpìrká.

⁷ Big shi sig ma àbyìr jái títi níamá, ku zìg n sa Shìdun ísoko, n rag a yann sukàwá big ya bìr mpìrká.

⁸ I byar-à big ji hár finnbá zìr. I wà yann sukàwá big wun kwonn brodi-à ma jái-à dà sig níng, mònn gágsàg sùmpyànn.

⁹ Mpìrká màhàn fòr hing dubu yina. I byar-à ku dwim bìr mpìr káníng hi.

¹⁰ Kinn fig su bàna, Yesu ma yann sukàwá big kà á kòr-à ni, n yag mà jànn Dalmanuta.

*Big Ri Zìm a Yesu Sa Ya Big Bu Mamaki
(Mat 16:1-4)*

¹¹ Farisawaká bi á byarwá ni, mi ri sa ku yipyàr, big ri zìm abig màg màg fig ku. I byar-à big rag aku tìya big bu mamaki zyun jirà abig yì wà kwa wann bi síg mà byar Shìdun ni àjai.

¹² I byar-à hi dìrwá í wu tag rìg-à. Ku rag, “Kai. Bu-à sa mpìrká tàma-à níng ri zìm abig myàng bu mamaki í jir kai rà? Mì ri dinya ning àjai, má tìya fig mpìrká tàma-à níng bu mamaki bàna.”

¹³ I byar-à ku fim big n kà á kòr-à ni, n zu yag rìg mà jann.

*Jír á Shinn Bu-à Farisawaká Ma Mpìrká Bu
Hirudus Ri Tàg
(Mat 16:5-12)*

¹⁴ Yann sukàwá màmm jànn rìghing, big zìg yag kwonn fig ma brodi bàna, bu-à big shi sig ma kàhi, í brodi àkunn zyun í nann-à hi.

¹⁵ I byar-à ku twìb big byur rag, “Aning pànn shinn ná, kada aning bir pìkyinn ná á yisti Farisawaká ma bu mpìrká bu Hirudus ni bàna.”

16 I byar-à yann sukàwá big dang jír áyau bar òrìbá ni n rag, “Bu-à sa ku dang àdòníng í jirà yì zìg bi fig brodi bàna níng.”

17 Yesu yì rìghing bu-à big ri dang, í byar-à ku dinya big rag, “Bu-à sa níng dang rag níng bàna ma brodi níng, í jir kai rà? Hár tàma-à níng níng yì byann fig bàna rà? Níng í mpìr sung gbam big rà?”

18 Zuná ri myàng bu, sáshinn níng myàng yì fig bàna rà? Sungná ri fig jír, sáshinn níng fig yì fig bàna rà? Níng ri kyab pànn fig bàna rà?

19 Sai-à ò zìg brodi àkunn swana n ngir gáfinn ya mpìr dubu swana níng, níng wun kwonn wà dà níng mònng gágsàg píná rà?”

I byar-à big dinya ku rag, “Gágsàg dwib agban pyàna.”

20 Ku rag, “Wà ò zìg brodi sùmpyànn n ngir gáfinn, n ya mpìr dubu yina níng, níng wun kwonn wà dà níng mònng gágsàg píná rà?”

Big dinya ku rag, “Gágsàg sùmpyànn.”

21 Ku bib big rag, “Hár tàma-à níng níng yì byann fig ma bàna rà?”

Yesu Dàb Gbam Mpìr Afau Zyun Mà Batsaida

22 Big bi á Batsaida, mpìrká káhi ya bi ku mpìr àfau zyun, n vig ku rag aku tib wàníng vù á òrì.

23 Yesu zìg zu rìg wunù àfau-à níng á kauye-à ni, n tu sháng á zu wàníng ni, n tib wàníng vù á òrì, n bib wàníng rag, “Wù ri myàng bu rà?”

24 I byar-à wunù-à níng myàng nann zu zuwá n rag, “Mì ri myàng mpìrká, ama mì ri myàng big àràg í bínká ri kyánn nì.”

²⁵ Yesu tib jakàng wù á zu wunù-à níng ni, í byar-à wunù-à níng myàng finn zuwá ma gbam, zuwá í yar finn rìg-à, ku myàng kyàr rag kó kai bidim pàr.

²⁶ Yesu dwim ku n rag aku kàng yag mà luwá ni, n dinya ku rag, “Kada á kà mà kauye-à ni bàna.”

Bitrus Dang Rag Yesu í Wùn Shìdun

(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ I byar-à Yesu ma yann sukàwá big dù n yag mà kauyeká ni mà Kaisariya Filibi. Barà big ri yag á gbìb-à ni, ku bib yann sukàwá big rag, “Mpìrká ri dang rag mì í ni rà?”

²⁸ Káníng dinya ku rag, “Big ri dang rag wù í Yohanna awau òr batisma, kádàkí ri dang rag wù í Iliya, kádàkí ri dang rag wù í mpìr zyun áyau mpìrká ri dang kyann jir Shìdun.”

²⁹ I byar-à ku bib big rag, “Bigné, ning ri kyab rag mì í ni rà?”

Bitrus dinya ku rag, “Wù í Almasihu Wùn Shìdun.”

³⁰ I byar-à ku dinya big rag kada ba dang swann.

Yesu Dinya Mpìrká Barà Kwá Wu Kiwá

(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

³¹ I byar-à ku kà mi ri dinya big rag, “Wùn Mpìr Jìkwìnn má wa shwìn kim kim. Agbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma malamká má ngàng ku, bá gban rìg ku, áyau su sara kwá dù nann zu kàng ma yonki.”

³² Ku dang zu kyàr jír-à níng kyàr kyàr. I byar-à Bitrus zìg kann ku agang, n yan ta ku.

³³ Yesu vim bìr n myàng yann sukàká buwá, í wà ku yan ta Bitrus rag, “A dù á pyànmí ni, wù í Shaitan, bu-à wù ri kyab níng, wù ri kyab fig bu Shìdun bàna, wù ri kyab bu mpìr.”

³⁴ I byar-à Yesu bar kwonn bìr mpìrká ma yann sukàwá big n dinya big rag, “Mpìr-à ma ri zìm aku bàg mì, aku wann tafinn shinnwá, ma aku zìg shwìn-à má bi á dò jir shinnmí ni, í wà aku bàg mì.

³⁵ Mpìr-à ma ri zìm shinnwá, kwá dìg fig yonkiwá bàna. Ama mpìr-à ma wann tafinn shinnwá á dò jir shinnmí ni, ma dò jir shinn jir àjwár, kwá dìg yonkiwá.

³⁶ Wà mpìr ma dìg gban rìg buká á dunyaru, ma dìg fig yonkiwá bàna, buká ku dìg sig níng má swàb kà ya ku kai rà?

³⁷ Bu-à mpìr má ya jirà aku dìg kàng yonkiwá í kai rà?

³⁸ Mpìrká tàma-à níng ri sa bu pyìr wàni. Wà mpìr ma shàr zunái barà kwá dinya mpìrká tàma-à níng rag ku í mpìrmí, mì Wùn Mpìr Jìkwìnn má shàr zunáiwá tinn àyúnn-à ma bi hìng ma gbam Tamí, ma yann aswamká bu Shìdun mà wai.”

9

¹ I byar-à ku dinya big rag, “Mì ri dinya ning jir àjai, mpìrká káhi má shi sig ma áni á jànn-à ni, bá wu fig bàna, hár bá myàng àyúnn-à Shìdun má na kùrwá ma gbam.”

*Barà Zwánn Yesu Vim Bìr
(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)*

² Na kù su sùnnjin, Yesu zìg yag Bitrus ma Yakubu, ma Yohanna mà shinnkwìnn-à ni, ku ma káníng shi sig rípyànn. Barà big ri myàng ku àdòníng, í byar-à zwánnwá í vim bìr rìg-à.

³ Jàwá mìg shi karr, walai mpìr zyun-à má tu mìg yì àdòníng á dunyarù.

⁴ I byar-à yann sukà sara káníng myàng Iliya ma Musa mìr gbìb zu, mi ri dang jír ma Yesu.

⁵ Bitrus dinya Yesu n rag, “Shinn Luyí, barà yì shi sig áyag níng, sànn hìng ayi dab apig sara, zyun í buwú, zyun í bu Musa, zyun í bu Iliya.”

⁶ Ku yì fig bu-à kwá dang bàna í bu-à sa ku dang àdòníng, jir kai bàna zinn sa rìghing big.

⁷ Akwor nim òm gban rìghing big, í byar-à nài jír zu bi áyau akwor-à ni n rag, “Wàníng í wùn azìmmí, aning fig jír wá.”

⁸ Gbìb fig tá bàna, big rag abig myàng níng, big myàng fig rag mpìr bàna, sái íri Yesu.

⁹ Barà big tìg wann bi mà shinnkwìnn-à ni, Yesu dinya big rag, kada abig dinya mpìr bu-à big myàng sig níng bàna, sái àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwìnn ma dù nann zu kàng hìng ma yonki.

¹⁰ Big dinya fig kó ni bàna. Big bib bar òrba rag, “Yìr bu-à ku ri dang rag sái wà Wùn Mpìr Jíkwìnn ma dù nann zu kàng hìng níng, í kai rà?”

¹¹ I byar-à big bib ku rag, “Bu-à sa malamká dang rag Iliya má bi jág nì, í wà Kristi má bí ni níng, í jir kai rà?”

¹² Yesu dinya big rag, “Iliya má bi jág nì, kwa bi hìng kwá sa samyib kó kai bidim pár. To, bu-à sa big ba sig rag, ‘Wùn Mpìr Jíkwìnn má wa shwìn kim kim, bá ngàng ku’ níng í jir kai rà?”

13 Ama mì ri dinya ning, ái Iliya bi rìghing. Mpìrká sa rìghing ku bu barà big ri zìm, àràg barà big ba sig á jir Shìdun ni á shinnwá ni níng.”

*Yesu Dàb Gbam Wùn Wunù-à Wàu Dab Sig
(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43a)*

14 Barà big dìg kwonn ma yann sukàkà kádà níng, big myàng bìr mpìrká wàni, kwonn ma malamká, káníng ri sa yipyàr ma yann sukàkà.

15 Barà mpìrká myàng Yesu àdòníng, big sa mamaki wàni, big shàr yag ma byarwá ni n shà ku.

16 Yesu bib yann sukàwá big rag, “Ning ma big ri sa yipyàr á jir kai rà?”

17 Mpìr zyun áyau bìr mpìrká ni dang rag, “Malam, ò zìg bi sig wùn mí á byarwú ni, jir kai bàna wàu dab sig ku, bai wà kwá dang jír.

18 Sai-à wàu-à hi ma dù bi hing ku wà sashi, wàníng ri gbar ta ku á jìnn ni, nuwá ri bìm zu ashwìb, ku ri zwam nginnwá, dìrwá ri lab gbam. N vig yann sukàwú big rag abig kan zu rìg wàu-à níng, ama big sa sar fig bàna.”

19 I byar-à Yesu dinya big rag, “Kai! Bu-à sa ning bir fig pìkyinn á byarmí ni bàna hár tàma-à níng í jir kai rà? N shi ma ning hár ákaun rà? N sa muyar ma ning hár ákaun rà? Aning ya bi mì wùn-à hi.”

20 Big zìg bi wùn-à hi á byarwá ni.

Barà wàu-à níng myàng Yesu àdòníng, gbìb fig tá bàna, ku gbar ning wùn-à níng, wùn-à níng kù wann á jìnn ni, mì ri bing kàng kwìb byar-à, ashwìb ri zu á nuwá ni.

21 I byar-à Yesu bib ta-à rag, “Bu-à hi dìg sig ku ákaun rà?”

Ta-à rag, “Dìg sig ku á sai-à ku í wùnshái.

22 Wàu-à ri gbar ta kà ku á pyìr ma zàpìr, jirà aku wu rìg. To, ama wà wá sa sar bu zyun, á myàng ashiyí, ma á sa shang yi.”

23 Yesu bib ku rag, “A dang rag má sa sísar rà? Mpìr-à ma bir hing pìkyinn, kó kai bidìm pár Shìdun má sa ya rìg ku.”

24 Gbìb fig tá bàna, ta wùn-à níng dang rag, “Mì ri bir pìkyinn, ama pìkyinn birmí zwau, á sa shang mì ní bir swàb kà.”

25 Barà Yesu myàng bìr mpìrká ri shàr kwonn bi àdòning, ku yan ta wàu-à hi n rag, “Wù wàu-à ri sa mpìrká abig kàng mpìr sung àkúnn, ma anam àsír níng, mì ri dinya wù rag á gàb dìr ma ku, kada á kà jakàng á òrwa ni bàna.”

26 I byar-à wàu-à níng yan yán n gbar ning dìr wùn-à níng, dìr wùn-à níng ri zwab, í byar-à wàu-à níng gàb rìg dìr ma wùn-à níng. Wùn-à níng na sig, hár mpìrká dang rag ku wu rìghing.

27 I byar-à Yesu pànn wùn-à hi á vù-à ni, n gbar dù nann zu ku. Ku sar dù nann zu á wai.

28 Barà Yesu kà yag rìg mà lu-à ni, í byar-à yann sukàwá big bònn bib ku n rag, “Bu-à sa yi kan zu sar fig wàu-à níng bàna, í jir kai rà?”

29 I byar-à ku dinya big rag, “Swai wàu-à níng, mpìr má kan zu sar fig átai bàna, sái wà kwa vig hing Shìdun.”

*Yesu Dang Jakàng Jír á Shinn Ki-à Kwá Wu
(Mat 17:22-23; Luk 9:43b-45)*

³⁰ I byar-à big dù n yag wam zu mà agunn jànn Galili. Ku zìm fig a kó ni yì bàna,

³¹ jir kai bàna ku ri tàg yann sukàwá big, mi ri dinya káníng rag, “Bá ya kà Wùn Mpìr Jíkwìnn á vù mpìrká ni, bá gban rìg ku, wà ba gban rìghing ku, ama àyúnn-à wà wa sara kwá dù nann zu kàng ma yonki.”

³² Ama big fig yì byann fig yìr jír-à níng bàna. Big ri shàr zinn wà bá bib ku.

Yann Sukàkà Sa Yipyàr á Shinn Mpìr-à Má Shi Agbam Ayaubá Ni

(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Big bi á Kafarnahum, big kà yag mà tonn-à ni. I byar-à ku bib yann sukàwá big rag, “Bu-à sa níng nìm ri sa yipyàr á gbìb-à ni níng, í jir kai rà?”

³⁴ Big pù fig nubá bàna, jir kai bàna sai-à nìm á gbìb-à ni, big nìm ri sa yipyàr áyau bar òirbá ni jir mpìr-à má shi àgbam-à áyaubá ni.

³⁵ I byar-à Yesu shi wann á jìnn ni, n bar kwonn yann sukàwá dwib agban pyànà, n dinya káníng rag, “Mpìr-à ma ri zìm aku shi àgbam aku sìn kàng shinnwá ásim, ma aku shi fàu kó ni.”

³⁶ I byar-à ku zìg wùnshái zyun, n sinn kà áyaubá ni, n pyàr kà wàníng ágàu n dinya big rag,

³⁷ “Mpìr-à ma pànn wùn zyun àràg wùnshái-à níng vù pyànà á jir zìnnmí ni, shi sig àràg ku pànn síg mì. Mpìr-à ma pànn hing mì vù pyànà, shi àràg ku pànn sig àsàin-à swam bi sig mì.”

Mpìr-à Ma Zib Fig Yi Bàna í Mpìryí
(Luk 9:49-50)

38 Yohanna dinya ku rag, “Malam, yi myàng mpìr zyun ri kan zu wàu á dír mpìrká ni ma zìnnwú, yi kan dim rìg ku, jir kai bàna ku ri bàg fig yi bàna.”

39 Ama Yesu dinya ku rag, “Kada aning kan dim ku bàna, jir kai bàna mpìr-à ma ri sa bu mamaki á zìnnmí ni, á pyànná-à níng, kwá dang fig rag jír-à bibai á shìnnmí ni bàna.

40 Mpìr-à ma zib fig yi bàna, ku í mpìryí.

41 Mì ri dinya ning àjai, mpìr-à ma kab zàpìr ma ya hing ning jirà ning í bu Kristi, mpìr-à níng má dìg lada.”

*Buká Má Sìnn Kà Mpìr Abig Sa Bu-à Bibai
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)*

42 “Mpìr-à ma du kà hing wùnshái zyun áyau yann káníng ni, zyun-à bir sig pìkyinn á byarmí ni rag a wàníng sa bu pyìr, má sànn kab abig sìn gham wann bu wau á wàin mpìr-à níng hi ni, ma abig ta kà rìg ku mà zàpìr-à ni.

43 Wà vùwú ma ri du kà wù rag á sa bu pyìr, á gib tafinn rìg vù-à hi, má sànn káb ni á kà á lu Shìdun ma vù nízyun, ma wà wá shi kwonn ma vùwú pyànà bidim pàr, bá ta kà wù á lu pyìr, [

44 mà byar-à dwir ri wu fig bàna, pyìr ri dim fig bàna.]

45 Wà barwú ma ri du kà wù á sa bu pyìr, á gib tafinn rìg, má sànn káb ni wà á kà mà lu Shìdun ni ma bar nízyun, ma wà wá shi kwonn ma bar pyànà má kà mà lu pyìr, [

46 mà byar-à dwir ri wu fig bàna, pyìr ri dim fig bàna.]

⁴⁷ Wà zuwú ma ri du kà wù rag á sa bu pyìr, á kpab tafinn rìg. Má sànn káb nì á kà lu Shìdun ma zu nízyun, ma wà wá shi kwonn ma zu pyànà má kà mà lu pyìr,

⁴⁸ mà byar-à dwir ri wu fig bàna, pyìr ri dim fig bàna tinn.

⁴⁹ “Bá sa kyàr kó ni àràng barà big ri wìr kà mann á byù.

⁵⁰ Mann í bu-à dudor, ama wà ador mann ma zu rìghing, bá sa dor rag ma kai rà? Aning shi àràng í mann, ma aning shi shu pìkyinn na tag áyau bar òríná ni.”

10

Yesu Dang Jír á Shinn Uwà Kan Tafinn (Mat 19:1-12; Luk 16:18)

¹ I byar-à Yesu dù mà byar-à níng hi, n yag mà jànn Yahudiya, n pìm zu á Ning Urdun. Bir mpìrká kwonn bi jakàng á byarwá ni, í byar-à ku tàg big àràng barà ku ri sa bab kyann.

² I byar-à mpìr Farisawaká bi jirà abig màg màg fig ku. Big bib ku rag, “A dokayí ni, sànn hìng wà mpìr aku kan tafinn wàwá rà?”

³ I byar-à ku bib big rag, “Musa dinya sig ning rag í kai rà?”

⁴ Big dinya ku rag, “Musa ya sig doka rag abig ba tarkada ban gban, abig kan tafinn rìg uwà.”

⁵ Yesu dinya big rag, “Bu-à sa Musa ba ya sig ning doka àdòning, í jirà ning í mpìr sung gban big.

⁶ Sai-à Shìdun rì mànn jag sig dunyaru, ku mànn wunù ma uwà.

⁷ Jir wàníng í bu-à sa wunù má dù dà fim tawá ma nàwá, má yag shi kwonn ma wàwá,

⁸ jirà abig shi í bu nzyun. Hár á pyànná-à níng bá shi fig rag pyàná bàna, bá shi í bu nzyun.

⁹ Bu-à Shìdun sinn kwonn sig, kada mpìr aku gàfínn bàna.”

¹⁰ Barà big kàng yag mà lu-à ni, yann sukàwá big bib ku jír-à níng.

¹¹ I byar-à ku dinya big rag, “Mpìr-à ma kan tafínn wàwá, ma zìg uwà zyun kim, ku ri sa àyái á shínn wàwá ni.

¹² Uwà-à ma fim nuwá ma zìg wunù zyun kim, ku ri sa àyái.”

*Yesu Wìr Kà Ya Yann Títiká Asàn
(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)*

¹³ Big zìg bi yanká á byarwá ni n rag aku tib káníng vù á òr. Ama yann sukàwá big yan ta mpìr káníng.

¹⁴ Barà Yesu myàng àdòníng, pìkyínnwá bai, ku dinya yann sukàwá big n rag, “Aníng fim yanká abig bi á byarmí ni, kada aníng kan òr big bàna, jir kai bàna mpìrká ká ma shi àràng yanká níng, bá kà nì mà byar-à Shìdun ri na kùrwá.

¹⁵ Mì ri dinya níng àjai, mpìr-à ma sinn kàng fig shínnwá àràng kù wùnshái bàna, kwá kà fig byar-à Shìdun ri na kùrwá bàna.”

¹⁶ I byar-à ku pyàr káníng ágàuwá ni, n tib wann káníng vù á shínn-à ni, n wìr kà ya káníng àsàn.

*Mpìr Bài Zyun Bib Yesu Abib
(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)*

17 Barà ku dù mi ri yag àdòníng, wunù zyun shàr yag n yag binn kir wann á pyànnwá ni, n bib ku rag, “Malam òsàn, bu-à má sa jirà n díg yonki kinn kinn í kai rà?”

18 I byar-à Yesu bib ku rag, “Bu-à sa à bar mì mpìr òsàn í jir kai rà? Mpìr òsàn bàna, sáí íri Shìdun awínwá ni.

19 A yì rìghing dokaká wá bàg: ‘A gban ki bàna, á sa àyáí bàna, á jwi ajwú bàna, á gim òsáng bàna, á lir ji mpìr bàna, á wib tawú ma nàwú.’ ”

20 I byar-à wunù-à níng dang rag, “Malam, ò wib vinn rìghing doka káníng bidim pár tun sai-à mì í wùnshái hár tàma-à níng.”

21 Yesu myàng ku n zìm hing ku, n dinya ku rag, “Dà sig wù bu zyun, á yag wann tafinn rìg buká à shi sig ma kàhi bidim pár, ma á ya mpìr ashiká bàì-à, ma á bi á bàg mì. I wà wá díg bu-à sànn kab wàníng mà wai.”

22 Barà wunù-à níng fig àdòníng, àsà kyag kù kà ku á pìkyinn-à ni, pìkyinnwá í bai rìg-à, kù yag rìgwá, jir kai bàna ku shi sig ma bu wàni.

23 Yesu myàng yann sukàwá big n rag, “Shi sig mà shwìn wàni wà mpìr bàiká má kà á byar-à Shìdun ri na kùrwá.”

24 I byar-à yann sukàkà sa mamaki ma jír-à ku dang sig níng. Yesu dinya big rag, “Yanká bumí, shi sig ma shwìn wà mpìr má kà mà lu Shìdun ni.

25 Má fonn kab nì rakumi aku kà á pùr àbònyir, ma wà mpìr bàì aku kà á byar-à Shìdun ri na kùrwá.”

26 Barà yann sukàkà fig àdòníng, big sa mamaki wàni, n rag, “Wà má àdòníng, mpìr-à má wìm zu í ni rà?”

27 Yesu myàng big n rag, “Bu-à mpìr má sa sar fig bàna, Shìdun má sa sar, jir kai bàna walai bu-à má ni kan Shìdun.”

28 Bitrus dang rag, “To, yi fim rìghing kó kai bidìm pàr, yi ri bàg wù.”

29 I byar-à Yesu dinya big rag, “Mì ri dinya ning àjai, mpìr-à ma fim luwá, kó wunzàwá big, kó shunwòwá big, kó ajunwàwá, kó nàwá kó tawá, kó yanká buwá, kó jànnwá á jir shinnmí ni, ma dò jir shinn jir àjwár,

30 kwá dìg kab buká ku fim sig níng, kwá dìg kàng hár kàun dari, luwá, ma wunzàwá big, ma shunwòwá big, ma ajunwàwá big, ma nàwá, ma yanká buwá, ma jànnwá. Bá ya ku shwìn, ama àyúnn-à wà kinn shinn, Shìdun má ya ku yonki kinn kinn.

31 Mpìrká nìnànn nímá ká shi sig mpìr ùwài tàma-à níng, bá kàng mà sim. Mpìrká kinn fig bu bàna níng, má yag mà pyànn.”

*Yesu Dang Jakàng Jír á Shinn Ki-à Kwá Wu
(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)*

32 Big ri yag mà Urushalima. Yesu kà síg nì sukàwá big á pyànn. Sukàwá big sa mamaki wàni. Mpìrká ri bàg yag big ásim níng, big shàr rìg zinn. Ku bar kwonn yann sukàwá big dwib agban pyànà níng, n zìg kann big akur, n dinya káníng bu-à má sa ma ku.

33 Ku dinya káníng rag, “Aning fig, yi ri yag mà Urushalima mà byar-à bá zìg Wùn Mpìr Jíkwìnn, má ya kà ku á vù àgbam mpìrká ri twìb swànn

bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká. Bá wà ku kwonn, má dang rag abig gban rìg ku. Bá ya kà ku á vù mpìrká ká í Yahudawaká bàna.

³⁴ Bá màmm jwann ku, bá tu wìr ku sháng, bá yang ku ashor, bá gban rìg ku, àyúnn su sara kwá dù nann zu kàng.”

*Bu-à Yakubu Ma Yohanna Vig Sig
(Mat 20:20-28)*

³⁵ Yakubu ma Yohanna, yanká bu Zabadi, big bi á byar Yesu ni n dinya ku rag, “Malam, yi ri zìm á sa ya yi bu-à ya vig wù bidim pár.”

³⁶ Yesu bib big rag, “Ning ri zìm ní sa yá ning kai rà?”

³⁷ Big dinya ku rag, “Sai-à wa na hing kùrwú, yi ri zìm á zìm ayi shi ma wù í zyun, zyun águnn vìm nuwú ni, zyun águnn vìm súrwú ni.”

³⁸ Yesu dinya big rag, “Ning yì fig bu-à ning ri vig mì bàna. Wàníng ná wa sar shwìn-à má wa níng rà? Kó ná wau sar òr batisma-à má wau níng rà?”

³⁹ Big dinya ku rag, nn, bá wa sar.

I byar-à Yesu dinya big rag, “Shwìn-à má wa níng, í wà zyun-à ná wa. Òr batisma zyun-à bá wau mì níng, í zyun-à bá wau ning.

⁴⁰ Ama byar shu águnn vìm numí ni, ma wà águnn vìm súrmí ni, í bigmí bàna, ò bàna ma gban-à má ya mpìr kàhi. I byar shu mpìrká Tamí sa sìnn ya sig big.”

⁴¹ Barà yann sukà dwib kádà sig níng fig bu-à Yakubu ma Yohanna vig sig Yesu níng, big nànn káníng àgùnn.

42 I byar-à Yesu bar kwonn bi big í byar ízyun n dinya big rag, “Ning yì hing kùrká á jànn-à ni ri tàg gbam á shinn mpìrká bubá ni. Big ri twim káníng, mi ri dinya káníng bu-à káníng má sa.

43 Ama buná má shi fig àdòníng áyauná ni bàna, wà mpìr zyun áyauná ni ma ri zìm aku shi àgbam, to, aku shí nì fàuná.

44 Mpìr-à ma ri zìm aku shí nì wà jijag, to, aku shi fàu kó ni bidim pàr.

45 Wùn Mpìr Jíkwìnn bi fig jirà abig sa ya ku bu bàna, ama ku bi síg jirà aku sa ya mpìrká bu, ma aku ya shinnwá jirà mpìrká abig dig yonki.”

*Yesu Pù Finn Zu Mpìr Afau Zyun
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)*

46 Big bi fòr á Yariko, barà ku ma yann sukàwá big ri dù á Yariko ni ma bìr mpìrká, wunù àfau zyun, big ri bar ku Bartimawas, ku í mpìr avig bu, ku í wùn Timawas, ku shi sig á kur gbìb-à ni.

47 Barà ku fig rag í Yesu mpìr Nazarat ri wam zu yág nì, í byar-à ku gbam nài gbam n rag, “Yesu Wùn Dawuda, á myàng ashimí.”

48 Mpìrká nìnànn nímá yan ta ku rag aku shi kim, ama ku dang swàb kà n rag, “Ayáa, Wùn Dawuda, á myàng ashimí.”

49 Yesu sar wann n dang rag abig bar bi ku.

I byar-à big bar mpìr àfau-à níng, n dinya ku rag, “A fig àjwár, á dù bi. Ku ri bar wù.”

50 Ku pù tafinn rìg mayafiwá, n dù nann zu n yag dìg Yesu.

51 I byar-à Yesu bib ku rag, “Wù ri zìm í sá wù kai rà?”

Mpìr àfau-à níng dang rag, “Malam, mì ri zìm á sa mì ní myàng ma zumí.”

⁵² I byar-à Yesu dinya ku rag, “A yag kyonnwú, pìkyinnwú à bir sig á byarmí ni níng, dàb gbam rìghing wù.”

Gbìb fig tá bàna, ku myàng rag ma zuwá, n bàg yag Yesu.

11

Mpìrká á Urushalima Shà Yesu

(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Yoh 12:12-19)

¹ Barà big nyàan fòr yag mà Urushalima, big yag fòr á Baitafaji mà Baitanya á byar zyun big ri bar Wùn Mwir Zaitun. Ku swam yag yann sukàwá big pyàna,

² n dinya káníng rag, “Aning yag mà kauye-à mà pyànn ná ni. Na kà yag hìng, ná dìg big sa gbam sig wùn aswannswánn màhàn, wà zyun-à mpìr nann màg fig fig bàna, aning finn ya bi mì.

³ Mpìr-à ma bib níng rag, ‘Bu-à sa níng ri finn aswannswánn-à níng, í jir kai rà?’ aning dang rag, ‘I Shinn Luyí dang síg nì rag ayi finn ya yag ku. Kwá tìr kàng bi rìg kíni.’ ”

⁴ I byar-à big yag n yag dìg wùn aswannswánn-à hi, big sa gbam sig á nu nkyun-à ni, á gbìb-à ni. Barà big ri finn àdòníng,

⁵ mpìrká sar sig màhàn níng bib big rag, “Bu-à sa níng ri finn wùn aswannswánn-à níng í jir kai rà?”

⁶ I byar-à big dinya káníng bu-à Yesu dinya sig big abig dang. Káníng fim big, big yag.

⁷ Big zìg bi wùn aswannswánn-à hi á byar Yesu ni, n wan zu jàbá n bir wann á kwíb-à ni, Yesu nann zu n shi wann áni.

⁸ Mpìrká nìnànn nímá jag yag jàbá á gbìb-à ni, mpìrká káhi kyag jì bu á daká ni n jag yag á gbìb-à ni.

⁹ Ká kà sig kà pyànn, ma ká á sim, big dang ma gban rag, “Ayi swam yan Shìdun. Pyib sísàn aku shi á shinn mpìr-à ri bi á zìnn Shinn Luyí ni níng.

¹⁰ Pyib sísàn aku shi á shinn kùr bu Tayí Dawuda, wà ri bi níng. Shìdun aku shi bu-à mpìrká má swam yan.”

¹¹ I byar-à Yesu kà yag mà finn swann Urushal-ima, n kà mà lu Shìdun ni, n myàng kó kai bidim pàr. Barà bu-à bir rìghing, ku zu, ku ma yann sukàwá big dwib agban pyànà, big yag mà Baitanya.

*Yesu Ya Bin Atìng Zyun Nài Ya
(Mat 21:18-19)*

¹² Byar-à kyàr, barà big ri kàng bi mà Baitanya, amor gban ku.

¹³ Ku myàng yag mìr bin atìng pyunn ninonn nímá, ku yag màhàn, jirà aku myàng wà kó kwá dìg awan áni. Ku yag fòr màhàn, n dìg fig awan áni bàna, sái íri jì, jìr kai bàna í sòn-à atìng ri wan bàna.

¹⁴ I byar-à Yesu dinya bin atìng-à níng n rag, “Mpìr má dìg fig rag awan á byarwú ni bàna.”

Yann sukàwá big fig bu-à ku dang sig níng.

Yesu Kan Zu Mpìrká Ri Wann Tafinn Bu á Lu Shìdun

(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Yoh 2:13-22)

¹⁵ Big bi fòr á Urushalima, ku kà yag mà lu Shìdun ni, n kan zu mpìrká ri wann tafinn bu màhàn, ma ká ri wann bu màhàn. Ku gbar bir wann rìg teburká mpìrká ri pyann bàì áni níng, ma kujeraká bu mpìrká ri wann tafinn àlàb lu.

¹⁶ Ku kan òm mpìrká rag kada a kó ni swann kà yag bu zyun mà lu Shìdun ni bàna.

¹⁷ I byar-à ku tàg mpìrká rag, “Big ba sìnn sig á jir Shìdun ni rag, ‘Lumí, mpìrká bìdìm pàr má bar rag í byar-à big ri vig Shìdun,’ ama níng sìnn kàng rìghing byar-à hi í byar ajwú jwi.”

¹⁸ Agbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma malamká fig àdòníng, big yàn gbìb-à abig gban ku áni. Ama big ri shàr zinn, jir kai bàna bìr mpìrká fig bu-à ku tàg sig níng, big sa mamaki.

¹⁹ Barà kamzau sa, í byar-à Yesu ma yann sukàwá big zu rìg á finn swann-à ni.

Bin Ating Wim Wu

(Mat 21:20-22)

²⁰ Big ri wam zu yag í pyimbyau, í byar-à big myàng bin ating zyun-à Yesu ya ku nài ya níng, ku wim wu rìghing, hár kwonn ma adinnwá.

²¹ Bitrus kyab pànn, n dinya ku rag, “Agbamyí, á myàng bin ating zyun-à à ya ku nài ya níng, ku wim rìghing.”

²² I byar-à Yesu dinya big rag, “Aning bir pìkyinn á byar Shìdun.

23 Mì ri dinya ning àjai, mpìr-à ma dinya shinnkwìnn-à níng rag, 'A gbìb dù ma mìrwú, ma á yag jann kà shinnwú á zàpìr-à ni,' bu-à ku dang sig níng, wà kwa sa fig shaka á kyinnwá ni bàna, ma bir hing pìkyinn rag bu-à ku dang sig níng má sa, bu-à hi má sa àjai.

24 Jir wàníng, mì ri dinya ning, bu-à na vig Shìdun bidim pàr, aning bir kyinn rag ná dìg bu-à hi, ná myàng ná dìg bu-à hi.

25 Sai-à ning ma ri vig Shìdun, aning yafa ya jàuná big ká ma sa sig ning bu-à bibai, jirà a Taná zyun-à mà wai aku yafa ya ning bu pyìrná. [

26 Wà na yafa ya fig jàuná big bàna, Taná mà wai má yafa ya fig ning bàna tinn.]”

Big Bib Yesu Jír á Shinn Gbamwá Ni
(*Mat 21:23-27; Luk 20:1-8*)

27 Big bi jakàng á Urushalima. Barà ku ri kyann mà lu Shìdun ni, àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká, ma àgbamká, big bi á byarwá ni,

28 n bib ku rag, “Gbam-à wù ri sa bu káníng ma kàhi níng, à dìg sig áni rà? Mpìr-à ya sig wù gbam-à hi í ni rà?”

29 I byar-à Yesu dinya big n rag, “Má bib ning jír zyun, wà na dinya hing mì, í wà má dinya ning mpìr-à ya sig mì gbam-à mì ri sa bu káníng ma kàhi.

30 Mpìr-à ya sig Yohanna gbam-à aku wau mpìrká òr batisma íni rà? I Shìdun rà, kó í mpìr rà? Aning dinya mì.”

31 I byar-à big wà jír ma bar òrbá n rag, “Wà ya dang rag, í Shìdun ya síg Yohanna gbam-à

ínì, kwá dang rag bu-à sa yi bir fig pìkyinn á jir Yohanna ni bàna í jir kai rà?

³² Kó ayi dang rag, í mpìr ya síg ku nì rà?" Big ri shàr bir mpìrká, jir kai bàna mpìrká yì rìghing wà Yohanna í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun.

³³ I byar-à big dinya Yesu n rag, "Yi yì fig bàna."

Yesu dinya big n rag, "Mì má, má dinya fig ning mpìr-à ya sig mì gbam-à mì ri sa bu káníng ma kàhi níng bàna."

12

Tinn Jír á Shinn Mpìrká Ngàng Yesu (Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

¹ Yesu dinya big tinn jír n rag, "Mpìr zyun nàm sig da inabi, n pì kàng kwìb sig da-à hi áni, ku kànn sig kàb byar-à mpìr má shi kan bu màhàn, ku kab sig shar jirà abig pinn wìr kà zàn inabi áni. Ku zìg da-à hi n pag mpìrká alaru. Ku dù n yag rìg mà jànn zyun ni.

² Barà awan inabi-à byann, í byar-à ku swam yag fàuwá zyun mà byar anàm bu káníng ni abig ya ku anìwá.

³ Ama anàm bu káníng pànn fàuwá níng n dab dab, n kan kàng yag wàníng vù áyonnn.

⁴ I byar-à ku swam yag jakàng fàuwá zyun, mpìr káníng dab pòr wàníng shinn, n sa wàníng buká sànn fig bàna.

⁵ Ku swam yag jakàng fàuwá zyun, big dab gban rìg wàníng. Ku swam yag káhi nìnànn nímá, mpìr káníng gban rìg kádàkí, n dab kádàkí dab dab.

⁶ Dà kàng sig í mpìr zyun, wàníng hi í wùnwá wà ku ri zìm wàni. Ku swam yag wùnwá á byar káníng ni n dang rag, 'Mpìr káníng má wib wùnmí.'

⁷ I byar-à anàm bu káníng dinya bar dìrbá rag, 'Wàníng í àsàin-à má ji gado da-à níng, aning bi ayi gban rìg ku mám, jirà ayi pànn nì da-à níng.'

⁸ I byar-à big pànn wùn-à níng mì ku í gban rìg-à, n ta yag rìg kiwá mà myann."

⁹ I byar-à Yesu bib n rag, "To, buná, á myàngná ni, àsàin da inabi-à níng má sa rág kai rà? Kwá bi má yag gban rìg mpìr káníng, má zìg da inabi-à má ya mpìrká káhi.

¹⁰ Ning jangga fig bu-à big ba sig á jir Shìdun ni bàna rà? Big ba sig rag, 'Abàn-à mpìr ami buká ngàng sig rag bai níng, í zyun-à big zìg kàng bi n mi kà ágù kinn-à ni, í wà zyun-à sànn kab sig kádà.

¹¹ Wàníng í Shìdun sa síg nì.

A byaryí ni, yi ri myàng í bu mamaki.' "

¹² Agbam Yahudawaká yàn gbìb-à abig pànn sìn ku, jir kai bàna big yì rìghing wà ku ri dǎng tinn jír-à níng ma big. Ama big ri shànn zinn bìr mpìrká, í byar-à big dù n fim ku mì yag rìgbá.

Big Bib Yesu Jír á Shinn Bài Jànn Wa
(*Mat 22:15-22; Luk 20:20-26*)

¹³ Big swam yag Farisawaká ma mpìrká bu Hirudus á byarwá ni, jirà a káníng tib fig nuwá.

¹⁴ Big bi á byarwá ni n bib ku rag, "Malam, yi yì hing rag wù í mpìr gwangga, wù ri tàg jir Shìdun á gbìb ǹsàn, wù ri shig fig mpìr bàna, kó ni bidim pàr wù ri myàng í bu ǹzyun á byarwú

ni. Sànn hìng wà ayi wa kùr Kaisar bàì jànn rà, kó sànn fig bàna rà? Ayi wa rà, kó ayi wa bàna rà?”

¹⁵ Ama Yesu yì rìghing bu-à mà kyinnbá ni, í byar-à ku bib big rag, “Bu-à sa ning ri tib fig numí níng, í jir kai rà? Anìng ya bi mì bàì àsháu zyun n myàng.”

¹⁶ Big ya bi ku, í wà ku bib big rag, “Ma hoto mpìr-à á dír bàì-à ni ma zìnn-à áni níng, í bu ni rà?”

Big dinya ku rag, “I bu kùr Kaisar.”

¹⁷ I byar-à Yesu dinya big rag, “To, bu-à ma í bu Kaisar, anìng ya kàng Kaisar. Bu-à ma í bu Shìdun, anìng ya kàng Shìdun.”

I byar-à big sa mamakiwá.

Big Bib Yesu Jír á Shinn Barà Ki Má Dù Nann Zu Kàng Ma Yonki

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

¹⁸ Sadukiyawaká dang rag mpìr má dù nann zu kàng fig ma yonki bàna. Big bì á byar Yesu ni n bib ku rag,

¹⁹ “Malam, Musa ba ya sig yi doka rag, mpìr ma zìg uwà ma mà fig wùn bàna, wà kwa wu rìghing, a wunzàwá zìg kàng uwà-à níng hi, jirà aku mà ya shunwòwá yann.

²⁰ Yi shi sig ma jír á shinn mpìr zyun, ku shi sig ma wunzàwá big sùnnjin. Mpìr-à níng hi zìg uwà n mà fig wùn bàna, ku wu rìghing.

²¹ Wà wa pyànà zìg kàng uwà-à hi, ku ma wàníng mà fig wùn bàna, ku má ku wu rìghing. Wà wa sara-à níng má, àdòníng tinn.

²² Big sùmpyànn bidìm pàr big zìg yà zu rìg uwà hi, big mà fig wùn bàna, í nànn-à hi uwà-à níng hi í wu rìg-à tinn.

²³ To, barà big sùmpyànn bidìm pàr big zìg yà zu rìghing uwà-à níng, àyúnn-à Shìdun má gbar dù nann zu kàng mpìrká ma yonki, uwà-à níng má shi í bu ni áyaubá ni rà?”

²⁴ Yesu dinya big n rag, “Ning yì fig gbam Shìdun ma bu-à big ba sig á jir Shìdun ni bàna, wàníng í bu-à sa ning nang jànn sig gbìb gwangga níng.

²⁵ Ayúnn-à Shìdun má gbar dù kàng hing mpìr ma yonki, bá shi àràg yann aswamká bu Shìdun mà wai. Mpìrká má zìg fig rag uwà bàna.

²⁶ Jir wà ki má dù nann zu kàng ma yonki níng, ning jangga fig bu-à Musa ba sig bàna rà? A byar-à ku ba sig á jir Shìdun ni á shinn akyar bìn-à pyìr rì swànn áni. Ku ba sig bu-à Shìdun dinya sig ku rag, ‘Mì í Shìdun bu Ibrahim, mì í Shìdun bu Ishaku, mì í Shìdun bu Yakubu.’

²⁷ Jír-à níng rì tàg yi rag, mpìrká rì wu sig níng, shi sig ma yonki tàma-à níng. Shìdun í Shìdun ki bàna, ku í Shìdun mpìr-à ma yonki. Ning nang jànn dikina á nang jànn.”

Doka Zyun-à Wài Kab Kádà

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

²⁸ Malam zyun fig barà big ri dang jír àdòníng, ma barà Yesu dinya big jír òsàn nímá níng, í byar-à ku bib Yesu n rag, “Doka zyun-à wài kab kádà í wà áni rà?”

²⁹ Yesu dinya ku rag, “Doka-à wài kab sig í wàníng: ‘Aning fig, ning mpìr Israila, Shinn Luyí Shìdun ku í Shìdun nzyun.

³⁰ A zìm Shinn Luwú Shìdun ma kyinn nzyun, ma gbamwú, ma yonkiwú, ma bu-à wù ri kyab á kyinnwú ni.’

³¹ Doka-à tib sig wàníng dang rag: ‘A zìm jàuwú àrэг barà wù ri zìm shinnwú.’ Doka-à kab pyànà káníng bàna.”

³² I byar-à malam-à níng dang rag, “Barà à dang níng í àjai, Malam! A dang hing rag Shìdun nzyun, zyun bàna.

³³ A mpìr zìm ku ma kyinn nzyun, ma bu-à mpìr ri kyab, ma gbam mpìr bidim pár, ma aku zìm jàuwá àrэг barà ku ri zìm shinnwá. Doka pyànà káníng kab hing bu twib swànn á pyànn Shìdun, kab síg nì kó kai bidim pár wà big ri ya Shìdun.”

³⁴ Yesu yì hing rag jír-à wunù-à níng dinya kàng ku níng, sànn hing wàni, í byar-à ku dinya wàníng rag, “A nonn fig ma kùr Shìdun bàna.”

A byar-à níng hi, walai mpìr-à wim kyinn n bib kàng ku jír.

Kristi í Wùn Dawuda, Ku í Asàin Lu Dawuda Tinn

(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

³⁵ Yesu tàg mpìrká bu mà lu Shìdun ni n rag, “Sáshinn malamká dang rag Almasihu í wùn Dawuda níng rà?

³⁶ Dawuda ma shinnwá Awun Shìdun tàg ku, ku dang rag,

‘Shìdun dinya Shinn Lumí n rag, á bi á shi á vìm numí ni áyág.

Má sìn kà mpìr azíbwú big á mìn barwú ni.’

³⁷ Dawuda ma shinnwá bar ku Shinn Lumí. To, sáshinn kwá shi wùn Dawuda rà?” Bìr mpìrká fig jírwá ma pìkyinn àjwár.

Yesu Dang Bu-à Bibaika Malamka Ri Kyab á Pìkyinnbá Ni

(Mat 23:1-36; Luk 20:45-47)

³⁸ Barà Yesu ri tàg big bu í wà ku rag, “Aning pànn shinn ná ma malamká, big ri zìm jà lilor wìr, big ri zìm a mpìrká bib kà kyann big á fir ati-à ni.

³⁹ Big ri shig bushuká zyun-à sànn kab sig mà tonn bìr kwonn-à ni ma wà á byar-à mpìrká ma ri sa bùkí.

⁴⁰ Big ri lir ji uwà kíká. Big ri vig Shìdun nunonn nímá jirà a mpìrká myàng big. Shwìn-à bá wa má kab gbam.”

Uwà Ki Zyun Ya Vinn Rìg Shìdun Bu-à Ku Shi Sig Ma Kàhi

(Luk 21:1-4)

⁴¹ Yesu shi sig mà byar ashikáun bàì mà lu Shìdun ni, ku myàng barà mpìrká ta kà bàì màhàn. Mpìr bàiká ninànn nímá ta kà bàì ùwài nímá.

⁴² I byar-à uwà ashi zyun bi, ku í uwà ki, ku bi ta kà naira pyànà.

⁴³ Yesu bar kwonn yann sukàwá big n dinya káníng rag, “Mì ri dinya ning àjai, bu-à uwà ki-à níng ta kà sig níng, kab hing bu mpìrká bidìm.

⁴⁴ Mpìrká kádà níng tinn zu sig áyau bàibá big shi sig ma kàhi, ama uwà-à níng, kó barà ku í mpìr ashi níng, ku ya vinn rìg Shìdun bu-à á vùwá ni. Bàkyinn bu-à ku nìm má wann ji bu áni níng, ku ta kà gban rìghing bidìm pàr.”

13

Yesu Dang Jír á Shinn Barà Bá Dab Gbànn Rìg Lu Shìdun

(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Barà Yesu ri zu á lu Shìdun ni, wùn sukàwá zyun dinya ku rag, “Malam, á myàng barà big mi sig lu-à níng òsàn nímá ma abànká ùwài.”

² I byar-à Yesu bib ku rag, “Wù ri myàng lu-à níng wài hing kó? Ayúnn zyun ri bi bá dab gbànn rìg lu-à hi, kó abàn nzyun má shi fig á shinn jàuwá zyun ni bàna.”

Yesu Dang Rag Ayúnn Zyun Ri Bi Wà Mpìrká Má Wa Shwìn

(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

³ Yesu shi sig mà Wùn Mwir Zaitun, shi yàr sig mà lu Shìdun, í byar-à Bitrus ma Yakubu ma Yohanna ma Andarawus bi á byarwá ni.

⁴ Big bònn bib ku n rag, “Malam, bu káníng má sa ákaun rà? Bu-à yá myàng jirà ayi yì wà àyúnn-à hi nyàan fòr í kai rà?”

⁵ I byar-à Yesu dinya big rag, “Aning pànn shinn ná, kada aning zìm a mpìr zyun tonn kà ning á gbìb ajànn bàna.

⁶ Mpìrká nìnànn nímá má bi, bá dang rag big bi sig á zìnnmí ni. Bá dang rag big í Almasihu, bá sa mpìrká nìnànn nímá má nang jànn.

⁷ Wà na fig tai kànn kó áni bidim pá, kada aning gib kyinn bàna, bu káníng má sa àdòníng, ama sai-à dunyaru má vinn níng màg fig ma bàna.

⁸ Jànn zyun má nu kànn ma jànn zyun. Kùr zyun ma nu kànn ma kùr zyun kó áni bidim pá á jànn-à ni. Jànn á jinn ni má ning á swannká ni kim kim á dunyaru, amor má kà á jànn-à ni wàni, ama wàníng ri jag má mìr átai.

⁹ “Ama aning pànn shinn ná, jir kai bàna bá pànn ning, má zìg yag ning á pyànn agib jír, bá dab ning á tonn bìr kwonnká ni, bá zìg yag ning, ná sar á pyànn gwamnaká ni ma kùrká á dò jir shinnmí ni, jirà aning dinya big jírmí.

¹⁰ Sái wà ba dinya hing mpìrká á dunyaru bidim pá jir àjwár á shinnmí ni, í wà dunyaru má vinn.

¹¹ Sai-à ba zìg yag ning mà byar-à bá wà ning kwonn, kada aning shàr zinn rag ning yì fig bu-à ná dang bàna. Shìdun má tiya ning bu-à ná dang, jir kai bàna ná dang fig nì ma shinn ná bàna, í Awun Shìdun má dang nì.

¹² Mpìr má zìg rìg yiwaiwá, má ya kà á vù mpìrká ni abig gban rìg. Ta má ya kà wùnwá á vù mpìrká ni abig gban rìg. Yanká má ngàng rìg jir tabá ma nàbá, má ya kà káníng á vù mpìrká ni abig gban rìg.

¹³ Mpìrká nìnànn nímá má zib ning á dò shinnmí ni. Ama mpìr-à ma wim hing kyinn hár àyúnn-à wà kinn shinn, Shìdun má pinn zu ku.”

*Bu Azing Má Shi á Lu Shìdun
(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)*

14 “Ná myàng bu àzing má shi á lu Shìdun. (Mpìr-à ma ri jangga bu-à mì ri ba níng, aku yì byann.) A sai-à níng hi, mpìrká ma shi sig mà yau jànn Yahudiya, abig shàr yag mà shinnkwìnnká ni.

15 Mpìr-à ma shi sig mà shinn tonn-à ni, kada aku kà mà finn tonn-à ni ma aku zìg ma bu mpyim, í wà aku shàr yág ni, bàna.

16 Mpìr-à ma shi sig mà dawá ni, kada aku shàr kàng yag mà lu-à ni, aku zìg jà, í wà aku shàr yág ni, bàna.

17 Ayúnn-à hi uwàkà shi sig ma finn, ma ká shi sig ma yann àjann níng, bá wa shwìn.

18 Aning vig Shìdun rag àyúnn-à ná shàr shàu-à níng, aku shi áyau dí bàna.

19 Asai-à hi, mpìrká má wa shwìn wàni, íri shwìn-à big taba wa fig bàna, tun sai-à Shìdun màmm sig dunyaruru. Mpìr má wa jakàng fig rag íri shwìn-à níng bàna.

20 Wà Shìdun nìm ma gib màg gban fig su shwìn-à níng bàna, kó mpìr ízyun nìm má wìm zu fig bàna. Ama ku gib màg gban sig su shwìn-à hi, jir shinn mpìrká ká ku shig zu sig.

21 “Wà mpìrká ma dinya ning rag, aning myàng, mà Almasihu níng, kada aning zìm bàna. Kó ba dinya ning rag, mà ku bó, aning zìm bàna. Big ri gim òsàng.

22 Mpìr agim òsàngká má bi, bá rag big í Almasihu, káhi má dang rag big í mpìrká ri dang kyann jir Shìdun. Bá sa bu mamaki kim kim jirà abig gbar nang jànn mpìrká Shìdun shig zu sig, wà big nìm má sa sar.

²³ Aning pànn shinn ná, ò dinya rìghing ning bu káníng barà su-à màg fig ma bàna níng.

Bu-à Má Sa Ayúnn-à Wùn Mpìr Jíkùwìnn Má Kàng Bi Ani

(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

²⁴ “Asim shwìn-à mpìrká má wa níng ni, àyúnn má sìn rìg fi, sòn mǎ mǐg fig bàna.

²⁵ Asuswirká mà waisháu-à ni má kù wann bi rìg á jìnn ni. Bu gbamká shi sig mà wai má ning òr̀bá.

²⁶ I byar-à mpìrká má myàng mì, mì Wùn Mpìr Jíkùwìnn má wann bi mà wai áyau akwor-à ni. Má kàng bi ma gbam ùwài ní má kwonn ma awàimí.

²⁷ Má swam yag yann aswamká bumí big á byarká á dunyarù bidim pàr, jirà abig bar kwonn bi ya mì mpìrká Shìdun shig zu sig. Bá bar kwonn bi big á jànn-à ni bidim pàr, daka mà mìr swann hár mà shinn swann.

Tinn Jír á Shinn Bin Ating

(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

²⁸ “Aning myàng misali á shinn bin ating. Wà na myàng bin ating ma ri twìb jì àpyú, ning yì hing shyù nyàan kù.

²⁹ To, wàníng má í àdòníng tinn, sai-à na myàng buká ò dinya sig ning níng ma ri sa, aning yì rag ò nyàan kàng bi.

³⁰ Mì ri dinya ning àjai, mpìrká tàma-à níng má wu vinn fig bidim pàr bàna, sái wà buká ò dinya sig ning níng ma sa rìghing.

³¹ Waisháu ma jànn-à á jìnn ni má bab jànn rìg, ama jírmí má vinn fig ávinn bàna.

*Walai Mpìr-à Yì Ayúnn-à Yesu Má Kàng Bi Ani
(Mat 24:36-44)*

³² “Walai mpìr-à yì àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwin má kàng bi áni. Kó yann aswam Shìdun mà wai má, big yì fig bàna. Kó mì Wùn Shìdun má, ò yì fig bàna, sai Shìdun ta-à awínwá ni yì síg nì.

³³ Aning pànn shinn ná, aning shi àzír, ma aning vig kyann Shìdun, jir kai bàna ning yì fig àyúnn-à níng hi bàna.

³⁴ Má shi àràg barà mpìr dù dà fim sig luwá, n yag sig kyinn, n ya sinn sig fàuwá big swàm-à káníng má sísa, ku dinya sig àsàin-à ri sa gadi á luwá ni a wàníng sa kyann gadi-à.

³⁵ Jir wàníng aning shi àzír, jir kai bàna ning yì fig sai-à má bi bàna. Kó má bi àkamzau rà, kó áyau fi rà, kó pinnpàin rà, kó pyimbyau rà, ning yì fig bàna.

³⁶ Kada ní bi dìg ning, ning ri na aná.

³⁷ Bu-à ò dinya sig ning níng, mì ri dinya kó ni bidim pár. Aning shi àzír.”

14

*Agbamká Kwonn Nu á Shinn Yesu Ni
(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Yoh 11:45-53)*

¹ Dà sig su pyàna ma wà bá ji àyúnn Pìm Wam Zu ma brodi-à bàna ma yisti. I byar-à àgbamká bu mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma malamká ri yàn gbìb-à bá bònnpànn Yesu áni jirà abig gban rig ku.

² Ama big dang rag bá sa fig á sai-à big ri ji bùkí-à níng bàna, jir kai bàna mpìrká má dù ngain.

*Big Pàb Yesu Byìr Mà Baitanya
(Mat 26:6-13; Yoh 12:1-8)*

³ Barà ku shi sig mà Baitanya á lu Siman mpìr-à rì shi sig ma dor àkùnn, ku ri ji buju. I byar-à uwà zyun bi ma wùn àkwìnn byìr zyun-à ri ning swìnn òsàn, byìr-à hi shi sig ma bàì wàni, zìnnwà í nardi. I byar-à uwà-à níng zìg àkwìnn-à hi n dìnng kìm á wàin-à ni, n wìr wann Yesu byìr-à hi á shinn-à ni.

⁴ Barà mpìrká káhi myàng àdòning, big nànn àgùnn n bib bar òirbá rag, “Bu-à sa uwà-à níng ri sa kìfinn byìr-à níng í jìr kai rà?”

⁵ Byìr-à níng big nìm ma wann tafinn hing, big nìm má dīg bàì dinari dari sara n nìm má ya mpìr ashiká.” I byar-à big nànn uwà-à níng àgùnn, mi ri zìnn swau ku.

⁶ Ama Yesu dinya big rag, “Aning fim uwà-à níng. Bu-à sa ning ri sa shi ku níng í jìr kai rà? Bu-à ku sa sig mì níng, ku sa síg mì bu-à òsàn.

⁷ Ning ri shi kyann ma mpìr ashiká í zyun kó ákaun, sai-à ning ma ri zìm kó ákaun bidim pár, ná sa ya big bu-à òsàn. Ama yi ma ning má shi kyann fíg zyun bàna.

⁸ Ku sa sig bu-à sànn sig wà aku sa. Ku pàb síg mì byìr á òir jìr sai-à bá jì mì áni.

⁹ Mì ri dinya ning àjai, byar-à ba dang jìr àjwár Shìdun kó áni á dunyaru, bu-à ku sa sig níng bá dinya mpìrká, mpìrká má kyab pànn ku áni.”

*Big Kwonn Nu Ma Yahuda Jirà Abig Pànn Yesu
(Mat 24:14-16; Luk 22:3-6)*

¹⁰ Yahuda Iskariyoti zyun áyau yann sukà dwib agban pyànà níng, dù n yag mà byar àgbamká

ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, jirà aku ya tafinn big Yesu.

¹¹ Barà big fig àdòning, big fig àjwár, n gib nu rag bá ya ku bàì. Ku yàn pyù-à kwá wann tafinn ya big Yesu.

Big Sa Buju Ayúnn Pìm Wam Zu

(*Mat 26:17-25; Luk 22:7-14, 21-23; Yoh 13:21-30*)

¹² Ayúnn wà jijag wà bá ji brodi-à bàna ma yisti níng fòr. Ayúnn-à hi í sai-à big ri gib gban kyann wùn àdùn wà bá ji àyúnn Pìm Wam Zu ma kàhi. Yann sukàkà bi n bib Yesu rag, “Wù ri zìm ayi yag sa buju àyúnn Pìm Wam Zu-à níng áni rà?”

¹³ I byar-à Yesu swam yag mpìr pyànà áyaubá ni, n dinya káníng rag, “Aníng yag mà finn swann-à ni, ná dìg kwonn ma wunù zyun swann sig àgur zàpìr, aníng bàg yag ku

¹⁴ mà lu-à kwá kà áni, ma aníng dinya àsàin lu-à rag, ‘Malam dang rag tonn-à ku ma yann sukàwá má shi má ji buju àyúnn Pìm Wam Zu áni, í wà áni rà?’

¹⁵ I wà kwá tìya níng tonn zyun ùwài níamá mà wai, wà big sìnn sig kó kai mà ni. Aníng sa sìnn buju àyúnn Pìm Wam Zu-à níng màhàn.”

¹⁶ Yann sukàwá big yag mà finn swann-à ni, n dìg kó kai bidìm pàr àràg barà Yesu dinya sig big. I byar-à big sa sìnn buju àyúnn Pìm Wam Zu-à níng màhàn.

¹⁷ Barà kamzau fòr í byar-à Yesu ma yann sukàwá big dwib agban pyànà níng yag màhàn.

¹⁸ Big shi mi ri ji buju. I byar-à Yesu dinya big rag, “Mì ri dinya níng àjai, mpìr zyun áyauná ni

má wann tafinn mì, í wà zyun-à ri ji buju ma mì níng.”

¹⁹ Barà big fig àdòning pìkyinnbá bai wàni, big bib ku zyun zyun n rag, “Shinn Luyí, kó í mì rà?”

²⁰ Yesu dinya big rag, “I mpìr zyun áyauná ni barà ning dwib agban pyànà níng. Mpìr-à níng hi í mpìr-à ri swab ji kwonn brodi ma mì á tasa-à ni níng.

²¹ Mì Wùn Mpìr Jíkwinn, má wu àràg barà big ba sig á jir Shìdun ni á shinnmí ni rag má wu níng. Ama mpìr-à má wann tafinn Wùn Mpìr Jíkwinn níng, kwá wa shwìn, má sà káb nì wà big nìm ma mà fig ku bàna.”

*Buju-à Yá Kyab Pànn Kyann Shinn Luyí Ani
(Mat 26:26-30; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)*

²² Barà big ri ji buju àdòning, í byar-à Yesu zìg brodi n vig Shìdun, n sa wàning ísoko, n ngir gàfinn, n ya yann sukàwá big. Ku dinya káníng rag, “Aning zìg, wàning í òmí.”

²³ I byar-à ku zìg zàn inabi á kwài n sa Shìdun ísoko, n ya big. Big bidim pár big wa á kwài-à hi ni.

²⁴ Ku dinya big rag, “Wàning í àsámí zyun-à má kifinn á dò shinn mpìrká ni nìnànn nímá. I àsà nu-à Shìdun gib ya sig mpìrká.

²⁵ Mì ri dinya ning àjai, má wa fig rag zàn inabi bàna, sai àyunn-à má wa wà àpyú-à mà byar-à Shìdun ri na kùrwá.”

²⁶ Big dàì jonn n swam yan Shìdun, mì yag rìg-à mà Wùn Mwir Zaitun.

*Yesu Rag Bitrus Má Ngàng Ku
(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Yoh 13:36-38)*

27 Yesu dinya big n rag, “Ning bidim pár ná shàr tafinn rìg mì, jir kai bàna big ba sig á shinnmí ni, á jir Shìdun ni n rag ‘Shìdun má gban rìg aza àdùn-à, àdùnká má shàr yam rìg.’

28 Ama sai-à ma dù nann zu kàng hing ma yonki, má yag jág ning nì mà Galili.”

29 Bitrus dinya ku n rag, “Kó wà jàumí big bidim pár ma fim rìghing wù, bumí má fim fig wù bàna.”

30 Yesu dinya ku rag, “Mì ri dinya wù àjai, á fi-à níng ni sai-à kwìnn ra aku dab zu aku nu pyànà níng, wá sa yipyàr kàun sara má rag à yì fig mì bàna.”

31 Bitrus dang ma gban n rag, “Kó wà ba rag bá gban bàg kwonn mì big wù má, má sa fig yipyàr rag n yì fig wù bàna.”

Jàuwá big kádà níng dang àdòníng tinn.

Yesu Vig Shìdun Mà Gatsemani

(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Big bi fòr á byar-à big ri bar Gatsemani, í byar-à ku dinya yann sukàwá big rag, “Aning shi wann áyág, má vig Shìdun.”

33 I byar-à ku zìg Bitrus ma Yakubu ma Yohanna. Pìkyinnwá bai wàni.

34 Ku dinya káníng n rag, “Pìkyinnmí bai sig wàni, shi rag má wù wu. Aning shi áyág, ama aning shi àzír.”

35 Ku yag sim mà pyànann títi nímá n bìnn kir wann á jinn ni, n vig Shìdun rag, wà má sa a Shìdun zìg zu rìg ku á shwìn-à kwá wa níng ni.

36 Ku dang rag, “Tamí, kó kai bidim pár wá sa sar, á zìg zu rìg mì áyau shwìn-à má wa níng

ni. Ama á bàg bu-à á kyinnmí ni bàna, sái bu-à kyinnwú ri zìm.”

³⁷ I byar-à ku bi òg yann sukàkà sara níng, big ri na aná. Ku dinya Bitrus rag, “Siman, wù ri na aná rà? Wá shi fig àzír kó awa nzyun bàna rà?

³⁸ Aning shi àzír ma aning vig Shìdun, jirà kada bu-à bibai aku tonn gban ning bàna. Pìkyinn ná ri zìm aning sa bu òsàn, ama gbamná fòr fig bàna.”

³⁹ I byar-à ku yag jakàng n vig Shìdun, ku vig jakàng bu-à ku nìm vig sig.

⁴⁰ Ku kàng bi jakàng n òg sukàwá big big ri na aná, jir kai bàna zuná ri òm big. Big yì fig bu-à bá dinya ku bàna.

⁴¹ Ku kàng bi wà wa sara, ò dinya káníng rag, “Hár tàma-à níng, ning ri na aná, mì ri na ngàng òrná rà? Wà ning na níng, màg hing. Ayunn-à màg rag hing. Aning myàng, big ri ya kà mì Wùn Mpìr Jíkwinn á vù mpìrká ri sa bu pyìr.

⁴² Aning dù nann zu, ayi yag níng. Aning myàng, mpìr-à má ya tafinn mì níng, ma ku níng.”

*Big Pànn Yesu Jirà Abig Gban Ku
(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Yoh 18:3-12)*

⁴³ Barà Yesu ri dang jír àdòníng, í byar-à Yahuda mpìr zyun áyau yann sukà dwib agban pyànà níng, bi kwonn ma bìr mpìrká. Big bi kwonn ma kafai ma tun, jir kai bàna shun àgbamká ma malamká ma àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, swam bi síg big nì.

⁴⁴ Mpìr zyun-à má ya tafinn Yesu níng, dinya rìghing mpìrká bu-à kwá sa. Ku dinya mpìrká rag, “Mpìr-à na myàng ma kàm pànn ku í mpìr-à ná pànn. Aning pànn gbam ku gbam gbam, ma aning zìg yag ku.”

⁴⁵ Gbìb fig tá bàna, Yahuda yag fòr mà byar Yesu ni, n dinya wàníng rag, “Malam, mì ri bib kà wù.” I byar-à ku kàm pànn wàníng.

⁴⁶ I byar-à mpìrká pànn wàníng n zìg yag rìg wàníng.

⁴⁷ I byar-à wùn sukà Yesu zyun gbar wàm zu kafaiwá n kyag fàu àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. Ku kyag zu rìg wàníng sung-à.

⁴⁸ I byar-à Yesu bib bìr mpìr káníng n rag, “Ning bì sig ma kafai kwonn ma tun jirà aning pànn mì níng, mì í mpìr ajwú rà?”

⁴⁹ Su ma su bidim pár yi ma ning ri shi kyann í zyun mà lu Shìdun, mì ri tàg kyann mpìrká, ama ning pànn fig mì bàna. Ama wàníng sa sig àdòníng jirà bu-à mpìrká rii dang kyann jir Shìdun ba sig níng, aku shi àràg barà big ba sig.”

⁵⁰ I byar-à yann sukàwá big bidim pár shàr n fim rìg ku, mì yag rìgbá.

⁵¹ Wùn sukà zyun bàg yag ku. Wùn sukà-à níng hi wìr fig jà bàna, ku bir sig íri mayafi, big pànn ku,

⁵² í byar-à ku wan tafinn rìg mayafiwá, n shàr yag rìg òr áyonn.

*Big Zìg Yag Yesu Mà Pyànn Agbam Jànnká Ni
(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Yoh 18:13-14, 19-24)*

⁵³ Big zìg yag Yesu mà byar àgbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. I byar-à àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma àgbamká kádà áyaubá ni ma malamká ma shun àgbamká, big bidim pár big kwonn í byar ízyun.

⁵⁴ Ama Bitrus bàg bi ku ásim pyunn ninonn nímá, hár mà lu àgbam-à áyau mpìrká ri twìb swann bu. Ku shi mà byar-à níng hi, ku ma mpìrká ri sa gadi, ku shi, mi ri jwar pyìr.

⁵⁵ Agbam mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma àgbamká kádà níng, big yàn kyann mpìrká zyun-à má dang jír á shinn Yesu ni, jirà abig gban rìg ku, ama big dig fig ku ma jír àbai zyun bàna.

⁵⁶ Mpìrká nìnànn nímá gim òsáng á shinn Yesu ni, ama jírba yag fig ízyun bàna.

⁵⁷ Mpìrká káhi sar dù nann zu n gim òsáng á shinnwá ni, n dang rag,

⁵⁸ “Mpìr-à níng dang rag kwá dab gbànn rìg lu Shìdun wà mpìrká mi sig níng, má mi kàng zyun áyau su sara, kwá mi fig àràg bu mpìr bàna.”

⁵⁹ Ama bidim pár, jírba yag fig ízyun bàna.

⁶⁰ I byar-à àgbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, sar dù nann zu n bib Yesu rag, “A bàna ma jír-à wá dang á shinn jír-à níng ni rà? Bu-à mpìr káníng ri dang á shinnwú ni níng, í kai rà?”

⁶¹ Ama Yesu pànn shi rìg akim, n dang fig jír bàna. Agbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu níng, bib jakàng ku rag, “Wù í Almasihu Wùn Shìdun rà?”

⁶² Yesu dang rag, “Mì í Wùn Shìdun. Ná myàng Wùn Mpìr Jíkwìnn má shi agunn vìm nu Shìdun ni, kwá wann bi áyau akwor-à ni mà waisháu-à ni.”

⁶³ Agbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, gbar ka rìg jàwá n dang rag, “Bu-à sa yá yàn mpìrká káhi abig bi dang kàng jír á shinnwá ni níng, í jir kai rà?”

⁶⁴ Ning fig hing barà ku dang bai sig zìnn Shìdun. Ning myàng á shinn?”

I byar-à big dang rag, bu bibai-à ku sa sig níng fòr hing wà abig gban rìg ku.

⁶⁵ I byar-à mpìrká káhi tu wìr ku sháng n sìr òm rìg zuwá, n fam ku vù n dinya ku rag, “A dinya yì mpìr-à dab sig wù.” Mpìrká ri sar myàng kwonn ma lu Shìdun níng, pànn yag ku n dab ku.

Bitrus Ngàng Yesu

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Yoh 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Barà Bitrus shi sig mà myann á jìnn ni, í byar-à wùn uwà zyun bi, ku í wùn lu àgbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni.

⁶⁷ Ku myàng barà Bitrus shi, mi ri jwar pyìr àdòníng, ku myàng wàníng n dang rag, “Wù má, wù nìm shi kwonn sig ma Yesu mpìr Nazarat.”

⁶⁸ Ama Bitrus sa yipyàr n rag, “N yì fig bu-à wù ri dang níng bàna.” A byar-à níng hi, ku í zu yag rìg-à mà gbà dán-à ni.

⁶⁹ Wùn uwà-à níng myàng ku n dinya jakàng mpìrká sar yàr sig ma ku níng n rag, “Mpìr-à níng má, ku í bu Yesu tìnn.”

⁷⁰ Bitrus sa jakàng yipyàr rag, “bàna.”

Shi kàng títi nímá, mpìrká sar yàr sig ma ku níng, dinya ku rag, “Wù má, wù áyaubá ni àjai, jir kai bàna wù í mpìr Galili.”

⁷¹ I byar-à Bitrus dang rag, “N tung hing shinmí ma Shìdun, n̄ yì fig mpìr-à ning ri dang níng bàna.”

⁷² Gbìb fig tá bàna, kwìnn dab zu aku nu pyànà. Bitrus kyab pànn jír-à Yesu dinya sig ku rag, “Sai-à kwìnn ra aku dab zu aku nu pyànà níng, wá sa yipyàr kàun sara má rag à yì fig mì bàna.” Barà ku kyab pànn àdòníng ku kig mín wàni.

15

Big Zìg Yag Yesu Mà Pyànn Gwamna

(Mat 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Yoh 18:28-38)

¹ I pyimbyau yì nímá, àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma shun àgbamká ma malamká ma àgbamká kádà níng big kwonn í byar n̄zyun n dang jír á shinn Yesu ni. Big pànn Yesu n s̄r ku n zìg yag ku n ya kà ku á vù gwamna. Gwamna-à hi zìnnwá í Bilatus.

² Bilatus bib Yesu rag, “Wù í kùr Yahudawaká rà?”

Yesu zìm n dang rag, “Aràg barà à dang níng.”

³ I byar-à àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu tìr ya ku jír n̄nànn nímá.

⁴ Bilatus bib jakàng ku rag, “A bàna ma bu-à wá dang rà? A fig swai jírká big ri zìg bi á shinwú ni n̄nànn nímá níng.”

⁵ Ama Yesu pù fig nuwá bàna, í byar-à Bilatus sa mamaki.

Big Gib Jir Yesu N Rag Bá Gban Ku
 (Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Yoh 18:39—
 19:16)

⁶ A sai-à mpìrká ma ji buju àyúnn Pìm Wam Zu, àyúnn-à níng Bilatus ri zìg zu kyann mpìr zyun áyau ká big kìg kà sig mà tonn fi-à ni, wà zyun-à mpìrká ma vig hing ku rag aku zìg zu.

⁷ Ayau mpìrká big kìg kà sig mà tonn fi-à ni níng, mpìr zyun shi sig áni, big ri bar ku Barabas. Ku sa big nu hing kànn ma finn swann-à ni hár ku gban sig ki.

⁸ Bìr mpìrká kwonn í byar nzyun n vig Bilatus rag aku zìg zu ya big mpìr zyun àràg barà ku ri sa bab kyann.

⁹ Bilatus bib big rag, “Ning ri zìm n zìg zu ya ning kùr Yahudawaká rà?”

¹⁰ Ku yì hing rag í jir akyib, í bu-à sa àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng big ya kà sig Yesu á vùwá ni.

¹¹ Ama àgbam mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni kar zìng bìr mpìrká rag abig vig Bilatus a wàníng zìg zu ya sòr big Barabas.

¹² Bilatus bib jakàng big n rag, “To, má sáshinn ma mpìr-à ning ri bar ku kùr Yahudawaká níng rà?”

¹³ I byar-à big wa nài yán n rag, “A dab bàg gban rig ku á tà m bín-à ni.”

¹⁴ I byar-à Bilatus bib big rag, “I jir kai rà? Bu-à bibai-à ku sa sig í kai rà?”

Big yan swàb kà nài yán n rag, “A dab bàg gban rig ku.”

¹⁵ Bilatus ri zìm a bìr mpìrká fig àjwárwá, í byar-à ku zìg zu ya big Barabas, n zìg Yesu n du

kà big yang wàníng ashor, n ya á vù sojaká ni, a káníng dab bàg gbam rìg wàníng mà bín-à ni.

*Sojaká Màm Jwann Yesu
(Mat 27:27-31; Yoh 19:2-3)*

¹⁶ Sojaká zìg yag Yesu mà lu gwamna. Big bar kwonn sojaká kádà.

¹⁷ Big wìr kà ku jà zyun àràg í jà kùr, n tànn kwonn àkar sí n wan kà ku á shinn-à ni.

¹⁸ I byar-à big bib kà ku n rag, “A suwú nonn, wù kùr Yahudawaká.”

¹⁹ Big zìg tun n mìb wann ku á shinn-à ni mìb mìb, n tu wìr ku sháng. Big binn kir wann á jìnn ni n sa shi rag big ri wib ku.

²⁰ Barà big màm jwann kinn rìg ku àdòníng, í byar-à big í wan zu kàng rìg-à jà-à big wìr kà ya sig ku àràg í jà kùr níng, n wìr kà ya kàng ku jàwá. Big zìg zu yag ku mà myann jirà abig dab bàg gbam rìg ku á bín-à ni.

*Big Dab Bàg Gbam Yesu á Bín
(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Yoh 19:17-27)*

²¹ Mpìr zyun big ri bar Siman, ku ri kàng bi mà kauye, ku í mpìr Kurane. Ku í ta Alizanda ma Rufas. Big du kà ku big gbam rag aku swann atàm bín-à bá dab bàg gbam Yesu áni níng.

²² Big zìg bi Yesu á byar zyun big ri bar Golgota. Yìr zìnn-à níng hi í akib shinn.

²³ Big zìg ya ku zàn inabi, big vù kwonn sig ma zàn gantí zyun big ri bar mur. Ama ku wa fig bàna.

²⁴ I byar-à big dab bàg gbam ku mà bín-à ni, n gàfinn jàká buwá n dab shasha ma kàhi, jirà abig myàng wà zyun-à kó ni má dab ji buwá.

25 Sai-à big dab bàg gbam sig ku á bín-à ni níng, í àsháu ajinndúbi í pyimbyau.

26 Big ba sinn sig yìr bu-à sa big kànn bàg gbam sig ku níng n rag, “Kùr Yahudawaká.”

27 Big dab bàg gbam kwonn sig ku ma mpìr ajwú big pyànà, zyun águnn vìm nuwá ni, zyun bó águnn vìm súrwá ni. [

28 Wàníng sa sig àràg barà big ba sig á jir Shìdun ni rag, “Big wànn bàg kwonn ku ma mpìrká sa sig bu-à bibai.”]

29 Mpìrká ká ri wam zu yàr màhàn níng, big ning shinnbá n swau ku shí n rag, “Awúsharée, à dang rag wá wab gbànn rìg lu Shìdun, má mi kàng rìg áyau su sara.

30 To, á zìg zu shinnwú á bín-à ni, ma á tìg wann bi.”

31 Agbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyàn Shìdun ni ma malamká màmm jwann ku n rag, “Ku zìg zu yì hing mpìrká, ama ku zìg zu yì fig shinnwá bàna.

32 Almasihu kùr mpìr Israila, aku tìg wann bi á bín-à ni ayi myàng jirà ayi bir pìkyinn rag ku í Wùn Shìdun.”

Mpìr pyànàká big dab bàg gbam kwonn sig ma ku níng, swau ku shi àdòníng tinn.

Barà Yesu Wu Kiwá

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Yoh 19:28-30)

33 Barà àyúnn-à fòr áyau shinn, fi í sìn dim gban rìg-à jànn-à bidim pár, hár fòr àsháu sara wà àkamzau.

34 Barà àsháu sara sa àdòníng, Yesu bar nài abor n rag, “Eloi, Eloi, lama sabatani?” Yìr jír-à

níng í “Shìdunmí, Shìdunmí, bu-à sa à fim wa mì àdòníng, í jir kai rà?”

³⁵ Mpìrká ká sar yàr sig màhàn fig àdòníng, big dang rag, “Aning fig, ku ri bar Iliya.”

³⁶ I byar-à mpìr zyun áyaubá ni yag n zìg bi soso, n dù kà á zàn zyun shi rag í shin àban, n sìr gbam á bín-à ni, n ya Yesu a wàníng wa, n rag, “Ayi shi kim, ayi myàng wà kó Iliya má bi má zìg tìg wann ku.”

³⁷ Yesu kig nài ngbam nímá, í byar-à awunwá í zu rìg-à.

³⁸ Jà-à big gag dim sig nu nkyun lu Shìdun áni níng, í ki gáfinn rìg-à byar pyànà, daka mà wai hár á jìnn ni.

³⁹ Barà àgbam soja-à níng myàng Yesu barà wàníng wu níng, ku dang rag, “Ajai, mpìr-à níng í Wùn Shìdun.”

⁴⁰ Uwàkà sar sig pyunn ninonn nímá mi ri myàng bu-à ri sa, zyun í Maryamu Magdaliya, zyun í Maryamu na Yusufu ma Yakubu wà àshái-à, zyun í Salome.

⁴¹ Big í àsàinká bàg bi sig ku sai-à ku mà jànn Galili, big sa ya ku buju. Uwàkà káhi nìnnànn nímá shi sig màhàn tìnn, í uwàkà bàg yag sig ku mà Urushalima.

Barà Big Jì Kì Yesu

(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Yoh 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Mpìr zyun shi sig áni, zìnnwá í Yusufu, ku í mpìr Arimatiya. Mpìrká ri yan kyinnwá wàni. Ku í àgbam Yahudawaká. Ku ri shi kir àyúnn-à kùr Shìdun má bi. Barà àkamzau ri sa rá asa, byar-à ma kyàr hing í àyúnn-à bá shi

ngàng áni, ku wim kyinn n yag mà byar Bilatus n vig wàníng a wàníng ya ku ki Yesu.

⁴⁴ Bilatus sa mamaki barà ku fig big rag Yesu shà wu rìghing níng. Ku bar àgbam soja-à n bib wàníng wà Yesu ma wu rìghing jirà aku yì.

⁴⁵ Barà Bilatus fig kinn rìg jír á nu àgbam soja-à ni rag Yesu wu rìghing níng, í byar-à ku dinya Yusufu rag a wàníng zìg ki Yesu.

⁴⁶ Yusufu yag wann jà mìmìg, n zìg tìg wann ki Yesu n bing kà áni, n yag sìnn kà wàníng mà shar ki-à big kab sig mà mìr abàn. I byar-à ku zìg abàn ùwài níamá n kidim nu nkyun amir-à ma kàhi.

⁴⁷ Maryamu Magdaliya ma Maryamu na Yusufu, big myàng byar-à big sìnn kà sig ki Yesu.

16

Barà Yesu Dù Nann Zu Kàng Ma Yonki (Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Yoh 20:1-10)

¹ Barà àyúnn Asabar wam zu rìghing, Maryamu Magdaliya ma Maryamu na Yakubu, ma Salome, big wann sig tulare jirà abig pàb Yesu á dìr-à ni.

² Ayúnn Ladi í pyimbyau, barà àyúnn-à ta nann zu rìghing, big dù n yag mà amir-à ni.

³ Barà big ri yag má á gbìb-à ni, big bib bar dìrbá rag, “Mpìr-à má tìr dù ya yi abàn-à á nu nkyun amir-à ni í ni rà?”

⁴ Abàn-à hi wài hing wàni. Big yag fòr màhàn, n myàng big tìr dù rìghing abàn-à á nu amir-à ni.

⁵ Big kà yag mà yau amir-à ni n myàng wùn sukà zyun wìr sig jà mìmìg nímá n shi sig águnn vìm nu-à ni, big sa rìg mamaki.

⁶ I byar-à mpìr-à níng dinya big rag, “Aning sa mamaki bàna. N yì hìng ning ri yàn kyann Yesu mpìr Nazarat wà big dab bàg gbam sig á bín-à ni níng. Ku bàna áyág, ku dù nann zu kàng rìghing. Aning myàng byar-à big sìnn kà sig ku.

⁷ Aning yag dinya yann sukàwá big, kwonn ma Bitrus rag, ku ri yag mà Galili, kwá yag jág big ni, bá myàng ku màhàn àràng barà ku dinya sig big níng.”

⁸ I byar-à big zu mà amir-à ni n shàr yag, jir kai bàna azyúnn sa rìghing big, big sa mamaki. Big dinya fig mpìr bàna, jir kai bàna big ri shàr zinn.

Yesu Mìr Gbìb Zu á Pyànn Maryamu Magdaliya

(Mat 28:9-10; Yoh 20:11-18)

[
⁹ Barà ku dù nann zu kàng àyúnn Ladi í pyimbyau, ku mìr gbìb zu jag á pyànn Maryamu Magdaliya, àsàin-à ku kan zu sig wàu sùmpyànn á òr wàníng ni níng.

¹⁰ Wàníng yag n yag dinya mpìrká ma Yesu rìi kyann zyun níng, ku òg káníng ri bai pìkyinn, mì ri kig.

¹¹ Barà big fig ku dang rag Yesu dù nann zu kàng rìghing ma yonki níng, big bir fig kyinn á jírwá ni bàna.

Yesu Mìr Gbìb Zu á Pyànn Yann Sukàwá Big Pyàná

(Luk 24:13-35)

¹² I wà yann sukà pyàná dù á Urushalima mì yag rìg-à mà kauye zyun ni. Ku mìr gbìb zu á pyànnbá ni, ku wìm bir rìghing òrúwá.

¹³ Big kàng bi n dinya yann sukàkà dà níng, ama káníng bir fig pìkyinn á jírbá ni bàna.

Yesu Mìr Gbìb Zu á Pyànn Yann Sukàwá Big Dwìb Agban Zyun

(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Yoh 20:19-23; Swàm Yann 1:6-8)

¹⁴ Yesu mìr gbìb zu á pyànn yann sukàwá big ni, big dwìb agban zyun á sai-à big rì ji buju. Ku yan ta big, jir kai bàna big ngàng wà bá bir pìkyinn á jírwá ni, ma barà big gban sung wàni, n bir fig kyinn á jir mpìrká myàng sig ku sai-à ku dù nann zu kàng sig níng bàna.

¹⁵ Ku dinya big rag, “Aning yag kó áni bidim pàr á dunyaru, aning dinya mpìrká jir àjwár á shinnmí ni.

¹⁶ Mpìr-à ma bir hing pìkyinn, ma wau hing òrú batisma, kwá wìm zu. Mpìr-à ma bir fig pìkyinn bàna, kwá wìm zu fig bàna.

¹⁷ Wàníng í bu mamakiká mpìrká ma bir hing pìkyinn á òrúwá ni, bá sa. Bá kan zu wàu ma zinnmí, bá dang nu jírbá àpyú,

¹⁸ kó wà ba pànn hing bushùwí, kó wà ba wa gantí-à bibai, bu má sa fig big bàna, bá tib wann vùbá á shinn mpìr dorká ni, káníng má gban rìg.”

Shìdun Zìg Nann Zu Yag Yesu Mà Wai
(*Luk 24:50-53; Swàm Yann 1:9-11*)

¹⁹ Barà Shinn Luyí Yesu dang kinn jír ma big àdòníng, Shìdun zìg nann zu yag rìg ku mà wai. Ku shi sig mà agunn vìm nu Shìdun ni.

²⁰ Yann sukàwá big yag n dang kyann jír wá kó áni bidìm pár, ku sa shang káníng n ya káníng gbam-à má tìya mpìrká rag jir káníng í àjai.]

lxxxii

Jibu
Jibu: Jir Shidun (New Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Jibu

Contributor: The Nigeria Bible Translation Trust

All rights reserved.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 May 2025 from source files
dated 6 May 2025

a1139895-fa13-5ff1-8c00-a8ad25fcfa2f